

**KOMUNITNÍ PLÁN
ROZVOJE SOCIÁLNÍCH
A NÁVAZNÝCH SLUŽEB
NA ÚZEMÍ MĚSTSKÉ ČÁSTI
PRAHA 3 NA OBDOBÍ 2024–2029**

OBSAH:

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	3
ÚVOD.....	4
I. OBECNÁ ČÁST	5
SOCIÁLNÍ A NÁVAZNÉ SLUŽBY V PRAZE 3 - ZÁKLADNÍ PŘEHLED A POJMOSLOVÍ	6
1. 1. Sociální služby v hlavním městě Praze a na městské části Praha 3	6
1. 2. Návazné služby	6
1. 3. Příspěvkové organizace městské části Praha 3 v sociální oblasti	7
1. 4. Lokální služby, celopražské služby a celopražské služby bez alternativy.....	7
ROZVOJ SOCIÁLNÍCH A NÁVAZNÝCH SLUŽEB V PRAZE 3 – HISTORIE, PROCESY A PŘÍPRAVA NOVÉHO PLÁNU	9
2. 1. Historie komunitního plánování na území městské části Praha 3.....	9
2. 2. Procesy komunitního plánování na území městské části Praha 3	9
2. 3. Komunitní plán rozvoje sociálních a návazných služeb na území městské části Praha 3 na období 2025–2029.....	10
II. REALIZAČNÍ ČÁST	15
Priorita 1 - Podpora financování, kapacitního zajištění a rozvoje sociálních a návazných služeb pro občany městské části Praha 3	16
Priorita 2 – Podpora komunitních služeb, komunitního života, informování a systémové spolupráce.....	21
Priorita 3 – Podpora a rozvoj služeb ve vztahu k jednotlivým cílovým skupinám (Rodina s dětmi; Senioři; Rodina, děti a mládež v krizi; Osoby se zdravotním znevýhodněním; Neformální pečující; Cizinci; Národnostní menšiny; Osoby bez přístřeší; Osoby žijící rizikovým způsobem života)	25
Priorita 4 – Mezioborová spolupráce a realizace průřezových témat.....	38
Příloha č. 1	42
Příloha č. 2	51

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
EHP	Evropský hospodářský prostor
EU	Evropská unie
HMP	Hlavní město Praha
KPRSS 2024	Komunitní plán rozvoje sociálních a návazných služeb na území městské části Praha 3 na období 2020–2024
KPRSS 2029	Komunitní plán rozvoje sociálních a návazných služeb na území městské části Praha 3 na období 2025–2029
KPSS	Komunitní plánování sociálních a návazných služeb
MČ	Městská část
MHMP	Magistrát hlavního města Prahy
MK	Ministerstvo kultury ČR
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR
MV ČR	Ministerstvo vnitra ČR
RMČ	Rada městské části
ÚMČ	Úřad městské části
ÚP ČR	Úřad práce České republiky
ZMČ	Zastupitelstvo městské části

ÚVOD

Komunitní plán rozvoje sociálních a návazných služeb na území městské části Praha 3 na období 2025-2029 (dále též „plán“) je hlavním strategickým dokumentem sociální politiky městské části Praha 3 v oblasti rozvoje sociálních a návazných služeb na jejím území. Přípravy a tvorba plánu probíhaly v letech 2023 a 2024 a zapojilo se do nich více než osmdesát osob z řad poskytovatelů, uživatelů a zadavatelů sociálních a návazných služeb.

Zpracování plánu proběhlo v souladu se zásadami a metodami procesu komunitního plánování. Plán zohledňuje související strategické dokumenty městské části Praha 3 a hlavního města Prahy.

Vnitřně je plán členěn do tří částí – obecné, realizační a přílohové. Obecná část shrnuje informace a pojmosloví k fungování sociálních a návazných služeb na území městské části Praha 3 a v hlavním městě Praze, popisuje systém fungování komunitního plánování sociálních a návazných služeb v Praze 3 a přibližuje průběh vzniku nového plánu, včetně shrnutí strategických a koncepčních podkladů.

Realizační část je členěna do čtyř priorit vymezujících hlavní témata, jimiž se bude městská část Praha 3 v letech 2025 až 2029 v sociální oblasti a dalších souvisejících oblastech zabývat. Každá priorita je uvedena základním popisem problematiky se zahrnutím souvislostí a následována opatřeními představujícími cíle stanovující způsob realizace priority v období realizace plánu. Opatření budou dále rozpracována do jednoletých akčních plánů, které budou obsahovat konkrétní aktivity (ve formě kroků, úkolů nebo projektů) se stanovením odpovědnosti, časového rozsahu plnění a finančních nákladů.

Plán je doplněn o přílohy, které charakterizují obecně jednotlivé druhy a formy sociálních služeb v členění sociální poradenství, sociální péče a sociální prevence a ve formách pobytová, ambulantní a terénní (Příloha č. 1) a představují přehled sociálních služeb, které mají sídlo nebo zařízení na území městské části Praha 3 (Příloha č. 2).

I. OBECNÁ ČÁST

SOCIÁLNÍ A NÁVAZNÉ SLUŽBY V PRAZE 3 - ZÁKLADNÍ PŘEHLED A POJMOSLOVÍ

1. 1. Sociální služby v hlavním městě Praze a na městské části Praha 3

Sociální služby a systém jejich fungování jsou zakotveny v zákoně č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, který upravuje podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé sociální situaci. V souladu s tímto zákonem jsou sociální služby rozděleny do tří oblastí, a to na sociální poradenství, služby sociální péče a služby sociální prevence. Vedle toho se služby člení dle formy poskytování na ambulantní, terénní a pobytové. Členění služeb a jejich popis obsahuje Příloha č. 1 plánu.

K datu 1. 7. 2024 bylo v souladu se zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách registrováno s působností pro obyvatele hlavního města Prahy celkem 836 sociálních služeb. Nejvíce byly zastoupeny služby odborného sociálního poradenství (108), sociální rehabilitace (76), domovy se zvláštním režimem (60), domovy pro seniory (59) a pečovatelská služba (50).

Na území městské části Praha 3 je registrováno celkem 55 sociálních služeb. Jedná se o služby: azylové domy (2), denní stacionáře (4), domovy pro osoby se zdravotním postižením (2), domovy pro seniory (1), chráněné bydlení (2), intervenční centra (1), krizová pomoc (2), nízkoprahová denní centra (1), nízkoprahová zařízení pro děti a mládež (3), noclehárny (1), odborné sociální poradenství (9), odlehčovací služby (1), osobní asistence (3), pečovatelská služba (1), raná péče (3), služby následné péče (2), sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (4), sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením (3), sociálně terapeutické dílny (1), sociální rehabilitace (3), telefonická krizová pomoc (2) a terénní programy (4). Pouze část z těchto služeb má na městské části svoje zařízení, část zde má pouze sídlo. Přehled sociálních služeb registrovaných v Praze 3 je uveden v Příloze č. 2.

1. 2. Návazné služby

Návazné služby nejsou definovány v zákoně č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, avšak jde o služby, které mají sociální a preventivní charakter a sociální služby vhodně doplňují. Městská část Praha 3 dlouhodobě definuje návazné služby jako služby, které se zaměřují na klubovou činnost pro rodiny s dětmi (mateřská centra, rodinná centra), klubovou činnost seniorů a osob se zdravotním postižením, podpůrné skupiny a poradenství pro pečující osoby mimo služby dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (svépomocné skupiny, včetně např. psychoterapie), na drogovou prevenci pro děti a dospělé, na podporu zaměstnanosti

a vzdělanosti dospělých z cílových skupin uživatelů sociálních služeb v rámci realizace projektů na podporu dobrovolnictví. Vzhledem k absenci registračních povinností a centrálního registru u takto definovaných služeb nelze jejich aktuální počet na městské části stanovit.

1. 3. Příspěvkové organizace městské části Praha 3 v sociální oblasti

Městská část Praha 3 zajišťuje svým občanům služby převážně prostřednictvím vlastních příspěvkových organizací, které jsou zaměřeny především na cílovou skupinu seniorů a zdravotně znevýhodněných občanů. Jedná se o:

- Integrační centrum ZAHRAHA v Praze 3, které poskytuje ambulantní službu denní stacionář pro klienty s kombinovanými vadami ve věku od 2 do 26 let.
- Ošetrovatelský domov Praha 3, který poskytuje pobytové služby domov pro seniory (kapacita 87 lůžek) a pobytové odlehčovací služby (kapacita 7 lůžek). Organizace působí ve dvou zařízeních, v ulici Habrová a v ulici Pod Lipami.
- Pečovatelská služba Praha 3, která provozuje terénní sociální službu pečovatelská služba.

Městská část Praha 3 disponuje více než 200 tzv. bytů zvláštního určení, které jsou situovány především ve dvou objektech, a to Roháčova 268/24-26 (kapacita 142 bytových jednotek) a Krásova 1841/4 (kapacita 62 bytových jednotek).

1. 4. Lokální služby, celopražské služby a celopražské služby bez alternativy

V souvislosti s dostupností ostatních služeb pro občany Prahy 3 pracuje komunitní plánování rozvoje sociálních a návazných služeb na městské části s dělením služeb na lokální, celopražské a celopražské bez alternativy. Lokální jsou takové služby, které působí převážně na území městské části z důvodu jejich časové a místní dostupnosti ve vztahu k cílové skupině, případně z důvodu rozsahu a související efektivity poskytování služby v daném území. Jedná se tak o služby především pro cílové skupiny s vysokým zastoupením v rámci území anebo omezeným pohybovým potenciálem dosahu služeb, tedy o služby pro cílové skupiny: děti a mládež, rodiny s dětmi, senioři, cizinci a národnostní menšiny. Dále jsou za lokální služby považovány služby terénní s nastaveným působením na území městské části Praha 3. Naproti tomu celopražské služby mají z tohoto pohledu lokálně početně omezenou cílovou skupinu nebo je práce s cílovou skupinou na lokální úrovni neefektivní anebo jejich distribuce nemá konkrétní dopad v souvislosti s lokalitou. Poslední skupinou jsou služby celopražské, nicméně unikátního charakteru, které nemají patrnou nebo významnou alternativu

v poskytování. Uvedené členění se odráží rovněž v systému financování služeb na lokální úrovni.

ROZVOJ SOCIÁLNÍCH A NÁVAZNÝCH SLUŽEB V PRAZE 3 – HISTORIE, PROCESY A PŘÍPRAVA NOVÉHO PLÁNU

2. 1. Historie komunitního plánování na území městské části Praha 3

Městská část Praha 3 se přihlásila k principům komunitního plánování v rozvoji sociálních a návazných služeb na svém území poprvé již v roce 2004. K systematizaci a zintenzivnění procesu přípravy celého procesu plánování služeb došlo od roku 2007 v souvislosti s účinností zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Na těchto základech vytvořila městská část v roce 2009 první strategický dokument v této oblasti *Komunitní plán rozvoje sociálních a návazných služeb na území Městské části Praha 3 na období 2010–2014*.

V návaznosti na konec jeho účinnosti byl vyhotoven a následně schválen usnesením ZMČ č. 531 ze dne 9. 9. 2014 nový *Komunitní plán rozvoje sociálních a návazných služeb na území městské části Praha 3 na období 2015–2019*, který byl realizován prostřednictvím akčních plánů na každý rok svojí platnosti a v roce 2017 aktualizován usnesením ZMČ č. 359 ze dne 19. 12. 2017 na období let 2018 a 2019 jako *Aktualizovaný Komunitní plán rozvoje sociálních a návazných služeb na území městské části Praha 3 na období 2015–2019*.

Pro další období byl zpracován a schválen usnesením č. 129 ze dne 17. 12. 2019 *Komunitní plán rozvoje sociálních a návazných služeb na městské části Praha 3 na období 2020-2024*, který byl realizován prostřednictvím každoročních akčních plánů a podařilo se jej ve většině opatření naplnit.

2. 2. Procesy komunitního plánování na území městské části Praha 3

Proces KPSS je upraven organizačním a jednacím řádem KPSS, který byl schválen usnesením RMČ č. 711 ze dne 28. 11. 2012.

Do KPSS na území městské části Praha 3 je zapojeno pět stálých pracovních skupin, které jsou základní organizační jednotkou celého procesu a zaměřují se vždy na určitou tematickou oblast nebo cílovou skupinu. Jedná se o tyto pracovní skupiny:

- Senioři
- Rodina s dětmi
- Osoby se zdravotním znevýhodněním
- Žižkovské děti a mládež
- Sociokulturně znevýhodnění občané

Dále je do procesu zapojena Řídící skupina KPSS, která vydává doporučení k projednání orgánům městské části (Komise pro sociální politiku a zdravotnictví RMČ, Rada městské části). Její složení je projednáváno Radou městské části a průběžně aktualizováno v souladu s jednacím a organizačním řádem a v návaznosti na odstoupení členů.

KPSS na městské části Praha 3 se řídí těmito obecnými principy komunitního plánování:

- Principem otevřenosti
- Principem zapojování místního společenství
- Principem přístupnosti informací všem zúčastněným
- Principem vzájemné spolupráce
- Principem triády (zastoupení uživatelů, zadavatelů a poskytovatelů služeb)

Zpracování plánu respektovalo tyto zásady procesu komunitního plánování sociálních a návazných služeb:

- každý občan má právo na důstojný a plnohodnotný život
- právo občanů na důstojný a plnohodnotný život je u znevýhodněných osob naplňováno mimo jiné prostřednictvím sociálních a návazných služeb
- sociální a návazné služby jsou nezastupitelnou součástí systému veřejných služeb
- míra jejich podpory a fungování je projevem kulturní a společenské vyspělosti
- rozvoj sociálních a návazných služeb lze provádět na základě predikce sociálních a demografických jevů a trendů, kterým je nutné přizpůsobit systém sociálních a návazných služeb, včetně jeho financování

2. 3. Komunitní plán rozvoje sociálních a návazných služeb na území městské části Praha 3 na období 2025–2029

Vzhledem ke konci účinnosti KPRSS 2024 docházelo ve druhé polovině roku 2023 a v první polovině roku 2024 v pracovních skupinách a Řídící skupině KPSS k identifikaci témat, která by měla být řešena v plánu na další období let 2025 až 2029. Témata byla rovněž projednávána na jednáních pravidelných pracovních skupin věnujících se důležitým otázkám v sociální oblasti (Pracovní skupina pro oblast prorodinné politiky, Pracovní skupina pro oblast integrace cizinců na městské části Praha 3, Expertní skupina pro podporu romské menšiny na území městské části Praha 3, Pracovní skupina pro prevenci a řešení rizikových jevů ve veřejném prostoru a Pracovní skupina k protidrogové politice městské části Praha 3).

V návaznosti na navrhované oblasti proběhlo v květnu a červnu 2024 dvanáct veřejných setkání k jedenácti tématům¹, jejichž cílem bylo identifikovat priority a dílčí opatření nového plánu. Celkem se veřejných setkání účastnilo přes 60 osob. Veřejná setkání vedl facilitátor ze spolupracující specializované organizace Centrum pro komunitní práci, který byl zároveň odborníkem pro dané téma.

Při zpracování *Komunitního plánu rozvoje sociálních a návazných služeb na území městské části Praha 3 na období 2025–2029* bylo pracováno s následujícími prameny, strategickými a koncepčními materiály:

- Analýza cizinců na území MČ Praha 3
- Analýza stavu romské menšiny žijící na území městské části Praha 3
- Komunitní plán rozvoje sociálních a návazných služeb na městské části Praha 3 na období 2020-2024
- Koncepce hl. m. Prahy pro oblast integrace cizinců pro období 2022-2027
- Koncepce prorodinné politiky městské části Praha 3 na období 2023-2027
- Strategie hlavního města Prahy pro oblast závislostního chování na období 2022-2027
- Strategie prevence, snižování negativních dopadů a ukončování bezdomovectví v Praze do roku 2030
- Strategie romské integrace v hlavním městě Praze pro roky 2022-2030
- Strategie rozvoje městské části Praha 3 na období 2021-2030
- Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na území hl. m. Prahy na období 2022–2024
- Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů

¹ Konkrétně se jednalo o tato témata setkání: 1) Rodina s dětmi – proběhla dvě setkání ve dvou formátech: prezenčně a on-line, 2) Senioři, 3) Služby sociální péče, 4) Služby sociální prevence, 5) Osoby se zdravotním znevýhodněním, 6) Prevence jako základ kvality života, 7) Cizinci, 8) Národnostní menšiny, 9) Komunitní služby a komunitní život, 10) Financování sociálních a návazných služeb a 11) Osoby žijící rizikovým způsobem života.

V návaznosti na veřejná setkání, na poznatky z pracovních skupin a Řídící skupiny KPSS a na základě dalších dostupných dokumentů a projednání byla zpracována SWOT analýza sociální oblasti na území městské části Praha 3:

<p>SILNÉ STRÁNKY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dobrá dostupnost sociálních a návazných služeb na území Prahy 3 a hlavního města Prahy • Ucelený lokální systém sociální péče a pomoci pro občany městské části Praha 3 • Funkční síť sociálních a návazných služeb na městské části Praha 3 provázána s financováním ze strany městské části • Rozvinutá spolupráce neziskového a veřejného sektoru • Dlouhodobá podpora rozvoje sociální oblasti ze strany městské části 	<p>SLABÉ STRÁNKY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Omezená kapacita služeb sociální péče • Nedostatečná informovanost, spolupráce a návaznost různých součástí sociální oblasti i jednotlivých služeb navzájem • Limitovaná schopnost poskytování informací o existujících službách potenciálním uživatelům služeb • Omezená a nedostatečná mezioborová spolupráce s některými segmenty veřejných služeb (zdravotnictví, školství) • Nízká návaznost strategických a koncepčních přístupů jednotlivých úrovní veřejné správy
<p>PŘÍLEŽITOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozvojové aktivity realizované v příspěvkových organizacích městské části v sociální oblasti a v činnosti odboru sociálních věcí ÚMČ Praha 3 • Rozvoj a podpora case managementu na úrovni městské části a spolupracujících služeb • Rozvoj městské části z hlediska plánované výstavby a souvisejícího demografického vývoje • Využití inovací, informačních a komunikačních technologií v systému poskytovaných služeb • Podpora dobrovolnictví a jeho provázání s činnostmi služeb 	<p>HROZBY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Snižování prostředků ze strany státu, hlavního města Prahy a městské části na udržitelné zajištění fungování sociálních a návazných služeb • Negativní socioekonomické dopady na život jednotlivců v důsledku zhoršené ekonomické situace • Nedostatek kvalifikovaných pracovníků v oblasti sociálních a návazných služeb • Demografické změny související s nárůstem poptávky po kapacitě některých služeb a se změnou zaměření těchto služeb • Negativní společenské a ekonomické dopady související se špatnou integrací některých cílových skupin

Na základě podnětů z pracovních skupin KPSS a z veřejných setkání byly Řídící skupinou KPSS doporučeny následující priority pro KPRSS 2029, které byly následně projednány Komisí pro sociální politiku a zdravotnictví RMČ a schváleny usnesením RMČ č. 581 ze dne 17. 7. 2024:

Priorita 1: Podpora financování, kapacitního zajištění a rozvoje sociálních a návazných služeb pro občany městské části Praha 3

- Podpora a rozvoj sítě sociálních a návazných služeb
- Podpora a rozvoj kvality a kapacit služeb sociální péče
- Podpora a rozvoj kvality a kapacit služeb sociální prevence
- Zajištění dlouhodobého a předvídatelného financování sociálních a návazných služeb

Priorita 2: Podpora komunitních služeb, komunitního života, informování a systémové spolupráce

- Podpora komunitních služeb a komunitního života
- Podpora spolupráce na různých úrovních fungování služeb (práce s klienty, metodika rozvoje, vzdělávání, komunitní plánování)
- Podpora a rozvoj informování o sociálních a návazných službách

Priorita 3: Podpora a rozvoj služeb ve vztahu k jednotlivým cílovým skupinám

- Rodina s dětmi
- Senioři
- Rodina, děti a mládež v krizi
- Osoby se zdravotním znevýhodněním
- Neformální pečující
- Cizinci
- Národnostní menšiny
- Osoby bez přístřeší
- Osoby žijící rizikovým způsobem života

Priorita 4: Mezioborová spolupráce a realizace průřezových témat

- Mezioborová spolupráce se zaměřením na oblast školství a zdravotnictví
- Oblast duševního zdraví
- Koordinace poskytování služeb a case management

- Podpůrné skupiny, pracovní skupiny, setkání s veřejností a informační kampaně pro veřejnost
- Dobrovolnictví

V měsících srpen-září proběhlo samotné zpracování *Komunitního plánu rozvoje sociálních a návazných služeb na území městské části Praha 3 na období 2025–2029*, včetně projednání opatření v rámci struktur komunitního plánování (pracovní skupiny a Řídící skupina KPSS). Poté byl plán v říjnu předložen k veřejnému připomínkování. Vypořádání připomínek bylo projednáno v pracovních skupinách a Řídící skupině KPSS. Finální dokument byl po projednání v Komisi pro sociální politiku a zdravotnictví RMČ předložen k projednání Radě městské části a Zastupitelstvu městské části, které jej usnesením č. XXX ze dne XXX schválilo.

Realizační část plánu má hierarchickou strukturu a skládá se z těchto úrovní:

- PRIORITA – vymezuje jednotlivé téma nebo problém, kterým se bude MČ v daném období zabývat
- OPATŘENÍ – určuje cíl v rámci Priority a stanovuje, co je k jejímu naplnění potřeba řešit
- AKTIVITA – není součástí plánu, jedná se o konkrétní úkol (kroky, projekt), který se stanovuje v každém roce v akčním plánu² a jasně definuje popis, související náklady, konečný stav, časový rozsah plnění a odpovědnost konkrétních subjektů.

² Akční plán schvaluje RMČ a následně ZMČ v každém roce na základě návrhů z pracovních skupin a doporučení Řídící skupiny KPSS. Vyhodnocení akčního plánu za minulý rok a návrh akčního plánu na nový rok se předkládá voleným orgánům ke schválení nejpozději v měsíci březnu daného roku.

II. REALIZAČNÍ ČÁST

Priorita 1 - Podpora financování, kapacitního zajištění a rozvoje sociálních a návazných služeb pro občany městské části Praha 3

Městská část Praha 3 usiluje dlouhodobě o vytvoření funkční a kapacitně dostatečné sítě sociálních a návazných služeb zajišťující dostupný a udržitelný systém nabídky služeb na svém území.

Lokální síť je na městské části Praha 3 tvořena službami příspěvkových organizací městské části Praha 3 v sociální oblasti (Integrační centrum ZAHRADA v Praze 3, Ošetrovatelský domov Praha 3 a Pečovatelská služba Praha 3) a každoročně Zastupitelstvem městské části schvalovanou *Sítí sociálních a návazných služeb městské části Praha 3* (dále též „Síť služeb“) na daný rok, která je od roku 2021 navázána i na samostatný dotační program.

Sociální služby se dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách dělí na sociální péči, sociální poradenství a sociální prevenci. Městská část Praha 3 věnuje všem těmto třem okruhům služeb dlouhodobou pozornost.

V oblasti sociální péče se městská část zaměřuje na podporu služeb poskytovaných především prostřednictvím vlastních příspěvkových organizací. Jedná se o pobytové služby domov pro seniory a odlehčovací služby v Ošetrovatelském domově Praha 3, terénní službu pečovatelská služba v organizaci Pečovatelská služba Praha 3 a ambulanci službu denní stacionář v organizaci Integrační centrum ZAHRADA v Praze 3.

Všechny tři příspěvkové organizace se do budoucna budou dále vyvíjet ve vztahu ke komplexnosti poskytovaných služeb, jejich provázanosti a kvalitě.

V oblasti pobytových služeb jsou již několik let na úrovni městské části činěny kroky k vytvoření vlastních kapacit v hlavním městě Praze velmi nedostatkové služby domov se zvláštním režimem a služby denního stacionáře v rámci činnosti organizace Ošetrovatelský domov Praha 3, kdy by mělo dojít k navýšení pobytových kapacit uvedené služby minimálně o 30 lůžek, a to v nově vybudovaném zařízení v ulici Pod Lipami. Důležitou součástí přípravy těchto služeb je zapojení hlavního města Prahy do financování výstavby zařízení a začlenění jeho provozu do dotační a grantové podpory.

V posledních letech proběhla transformace služeb Pečovatelské služby Praha 3, která vedla k zaměření poskytovaných služeb k osobám s vyšším stupněm závislosti a k podpoře setrvání klientů v jejich domácím prostředí, což umožnilo snížení nároků na pobytové služby a posílení pomoci lidem ve III. a IV. stupni závislosti, včetně rozšíření cílové skupiny na skupinu

bez omezení věku a poskytování služeb až do večerních hodin sedm dnů v týdnu. V následujícím období bude probíhat související posílení kapacit služby a další prohlubování uvedeného záměru. Součástí těchto změn je i projekt zaměřený na posílení sdílené péče o klienta v domácím prostředí s neformálními pečujícími (především rodinní příslušníci) a rozvojem služby na sociálně-zdravotním pomezí.

V činnosti denního stacionáře pro osoby s kombinovaným postižením (od 2 do 26 let věku) v organizaci Integrační centrum ZHRADA v Praze 3 se bude rozvoj soustředit na posílení kapacit poskytovaných služeb a jednotlivých podpůrných aktivit. Vedle toho existuje potřeba budování kapacit návazných služeb pro klienty překračující věkem poskytované služby tohoto zařízení, jejichž realizaci plánuje městská část v následujících letech ve spolupráci s hlavním městem Prahou prověřit, a to i ve vztahu k možnostem umístění těchto služeb v rámci nové výstavby na městské části Praha 3.

Vedle služeb poskytovaných v zařízeních příspěvkových organizací městské části Praha 3 bude v následujícím období zaměřena podpora i na další služby, a to převážně ve vztahu k podpoře setrvání klientů v domácím prostředí. Jedná se o podporu služeb osobní asistence, denní a týdenní stacionáře a odlehčovací služby.

Předpokládá se zachování způsobu fungování bytů zvláštního určení, kterých má městská část Praha 3 přes dvě stě a nejvíce jich je v objektech Roháčova 268/24-26 (kapacita 142 bytových jednotek) a Krásova 1841/4 (kapacita 62 bytových jednotek).

Významným nástrojem městské části v oblasti sociální péče je zřízení pozice koordinátora péče (pozice zřízena v roce 2021), který přispívá k integraci jednotlivých prvků sociálních služeb do komplexního systému. Zároveň by mělo docházet na úrovni sociálních služeb a v práci sociálních pracovníků ÚMČ Praha 3 k dalšímu rozvoji a posílení využívání case managementu jako efektivní metody pro zajištění a poskytování služeb.

Městská část bude nadále podporovat rovněž služby odborného sociálního poradenství a služby prevence. Podpora bude poskytnuta zejména lokálním službám poskytujícím preventivní služby pro všechny cílové skupiny, které jsou uvedeny v Prioritě 3, případně i dalším službám poskytujícím podporu občanům Prahy 3. Jedná se zejména o samotné odborné sociální poradenství, o sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, sociálně aktivizační služby pro seniory a pro osoby se zdravotním postižením, terénní programy, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež a azylové domy.

Z hlediska návazných služeb je potřeba zmínit významnou a funkční nabídku fungujících rodinných a mateřských center na území městské části Praha 3, kde je potřeba se nadále zaměřovat na jejich podporu ve vztahu k dostatečné kapacitě, dostupnosti a kvalitě nabízených služeb.

Základním předpokladem pro rozvoj a zajištění dostatečných kapacit sociálních a návazných služeb je zajištění jejich financování, které obvykle probíhá z více zdrojů a financování z městské části je pouze dílčím spolufinancováním jejich chodu. Mezi hlavní zdroje patří státní dotace (u sociálních služeb z MPSV, u návazných služeb také z MŠMT, MK nebo MV ČR) a dotace na úrovni kraje, resp. hlavního města Prahy. Dále jde o výnosy z činnosti, což jsou především úhrady nákladů za poskytování sociálních služeb a zdravotních pojišťoven. Dalšími zdroji jsou sponzorské dary nebo vlastní výdělečná činnost. Významný podíl u některých typů a druhů služeb představují v posledních letech dotace poskytované z prostředků EU nebo Fondů EHP a Norska.

Financování na městské části probíhá ve třech základních režimech. Jednak jde o příspěvek zřizovatele zřizovaným příspěvkovým organizacím v sociální oblasti, jednak o dotační řízení pro služby v sociální oblasti zahrnující sociální i návazné služby. Vedle toho je část služeb financována přímo z rozpočtu městské části Praha 3 na základě smluvního vztahu jako dodávka služby.

Příspěvek zřizovatele je příspěvkovým organizacím poskytován ve formě vyrovnávací platby na daný rok jako dofinancování hlavní činnosti organizace, která je v průběhu roku částečně kryta z prostředků státní a krajské dotace na sociální služby. Z dlouhodobého hlediska je pro financování městskou částí podstatné stanovení jasného mechanismu výpočtu vyrovnávací platby v souladu s příslušnými právními předpisy a s ohledem na skutečnost zařazení služby do krajské sítě sociálních služeb (s případným využitím cenových hladin a jednotek stanovených MHMP). Dále optimální využití externích zdrojů financování a efektivní získání a využití zdrojů z vlastní činnosti.

U hlavních zdrojů financování sociálních služeb se pracuje s následujícím podílem prostředků z veřejných zdrojů: 70% stát, 20% kraj a 10% obec. V rámci financování sociálních služeb je tedy třeba zohledňovat existující krajskou síť sociálních služeb, která stanovuje služby a jejich kapacity ve vztahu k jejich financování, na něž by mělo reagovat poskytování prostředků z městské části.

Dotační řízení probíhá ve dvou dotačních programech. *Dotační program Individuální podpora služeb lokálního významu – síť služeb* je zaměřen na podporu služeb zařazených do *Sítě sociálních a návazných služeb městské části Praha 3*. Předpokladem pro vstup služby do této sítě je dlouhodobost fungování služby, dlouhodobá a významná podpora v dotačním řízení, kvalita služby, lokální charakter služby a cílové skupiny, soulad se strategickými dokumenty městské části, nedostatečná alternativnost služby k náplni činnosti a v návaznosti na lokalitu. Služby zahrnuté do sítě služeb mohou poté počítat s dlouhodobou, stabilní, předvídatelnou a individuálně cílenou mírou podpory v rámci systému financování, průběžným zajištěním informování o službách a intenzivním zapojením do aktivit městské části. Druhým programem je *Dotační program pro oblast sociální a zdravotní* cílený na podporu dalších sociálních a návazných služeb, na projekty zaměřené na prevenci rizikových jevů a na podporu projektů v oblasti zdravotnictví a hospicové péče.

Dalším zdrojem zajištění služeb je dodávka služeb hrazených z rozpočtu městské části. Jedná se o terénní služby pro osoby bez přístřeší, problémové uživatele drog a děti a mládež ohrožené rizikovými jevy, které představují významnou složku ve fungování služeb lokálního významu. Tento způsob financování je vhodný zejména s ohledem na pravidelné, účelově vázané, roční dotace poskytované na některé z těchto služeb hlavním městem Prahou.

Z hlediska dodávky služeb v oblasti sociální péče je důležité zajištění služby tísňové péče v mobilní a stacionární formě pro občany městské části.

Financování sociálních a návazných služeb *sui generis* představuje poskytování nebytových prostor sociálním a návazným službám za zvýhodněných podmínek. Zde je třeba průběžně sledovat přínos takto podpořených služeb z pozice potřeb městské části a jejích občanů.

Vzhledem k důležitosti poskytování prevence realizuje městská část další preventivní aktivity zaměřené především na předcházení a snižování rizikových jevů na jejím území. Podpora bude zaměřena především na primární prevenci, prevenci na školách, protidrogovou prevenci, prevenci kriminality, dluhové poradenství, integrační aktivity a duševní zdraví. Důležitou úlohu v realizaci preventivních aktivit představují externí zdroje (MHMP, MV ČR, MPSV, EU, Fondy EHP a Norska), na jejichž využití se městská část bude nadále zaměřovat.

Opatření pro realizaci priority pro roky 2025–2029:

A) Zajištění činnosti a financování příspěvkových organizací městské části Praha 3 v sociální oblasti za účelem zajištění potřebné kvality a kapacity poskytovaných služeb

- B) Realizace projektů a aktivit ve službách příspěvkových organizací městské části Praha 3 v sociální oblasti za účelem zlepšení kvality, rozsahu, komplexnosti a efektivity poskytovaných služeb a souvisejícího posílení jejich kvantitativních i kvalitativních kapacit
- C) Podpora posílení kapacit pobytových služeb sociální péče na území městské části Praha 3 v návaznosti na potřebnost související s předpokládaným demografickým vývojem
- D) Prověření možností rozvoje a případná implementace inovativních prvků v poskytovaných službách sociální péče včetně vytvoření nových potřebných služeb souvisejících s nárůstem potřeb obyvatel městské části Praha 3 a rozvoje služeb na sociálně-zdravotním pomezí
- E) Zajištění funkčního systému bytů zvláštního určení pro potřebné občany městské části Praha 3
- F) Zajištění transparentního a předvídatelného financování služeb zařazených do sítě sociálních a návazných služeb městské části Praha 3
- G) Zajištění podpory potřebných sociálních a návazných služeb v souladu s prioritami prostřednictvím dotačního řízení městské části Praha 3
- H) Zajištění podpory potřebných sociálních a návazných služeb z hlediska městské části prostřednictvím zvýhodněného pronájmu nebytových prostor
- I) Podpora zajištění funkčního a kapacitně dostatečného systému služeb sociálního poradenství pro občany městské části Praha 3
- J) Podpora zajištění funkčního a kapacitně dostatečného systému služeb sociální péče pro občany městské části Praha 3
- K) Podpora zajištění funkčního a kapacitně dostatečného systému služeb sociální prevence pro občany městské části Praha 3
- L) Podpora zajištění funkčního a kapacitně dostatečného systému služeb rodinných a mateřských center pro občany městské části Praha 3
- M) Zajištění finančně dostupné služby tísňové péče pro občany městské části Praha 3
- N) Financování terénních služeb pro osoby bez přístřeší, problémové uživatele drog a děti a mládež ohrožené rizikovými jevy prostřednictvím dotačního řízení nebo rozpočtu městské části
- O) Podpora projektů v oblasti prevence (primární prevence, prevence na školách, protidrogová prevence, prevence kriminality, dluhové poradenství, integrační aktivity, duševní zdraví)

Priorita 2 – Podpora komunitních služeb, komunitního života, informování a systémové spolupráce

Městská část Praha 3 se dlouhodobě zaměřuje na podporu aktivit zaměřených na komunitu a komunitní život. Pojem komunita je chápán jako geografická nebo sociální oblast, kde spolu lidé žijí a jsou v pravidelné interakci. V rámci komunity je kladen důraz na lokální identitu, budování sousedských vztahů, mezigenerační sdílení, zvyšování kvality života a dostupnost služeb. Realizací opatření a aktivit Priority 2 budou mít občané Prahy 3 větší možnost zapojení do vlastní komunity, vzájemného poznávání s dalšími obyvateli a propojení s městskou částí jako místem k životu.

V oblasti rozvoje sociálních a návazných služeb je třeba klást důraz na spolupráci v rámci propojování a informování o službách a realizovaných aktivitách na lokální úrovni ve vztahu ke komunitě. Pro tuto spolupráci je třeba využít jak přímá setkávání, tak informační zdroje městské části za účelem širokého zapojení obyvatel na konaných akcích a událostech, stejně jako při zprostředkování lokálních služeb. Významné je průběžné zapojování všech zúčastněných subjektů na úrovni lokality a komunity, kam spadá neziskový sektor, uživatelé služeb, široká veřejnost, podnikatelské subjekty i veřejná správa.

Významným nositelem komunitního života na městské části Praha 3 jsou komunitní centra poskytující kulturní, vzdělávací, poradenské i volnočasové aktivity pro občany Prahy 3 se zaměřením na široký okruh cílových skupin. Městská část Praha 3 bude v následujícím období podporovat činnost těchto zařízení ve formě finančního příspěvku ze svého dotačního řízení, poskytováním nebytových prostor pro jejich činnost, zapojením se do jejich aktivit, informováním veřejnosti o jejich programech, využíváním jejich kapacit pro realizaci akcí městské části a vytvořením platformy pro vzájemné propojení a užší spolupráci. Důležitou součástí dalšího rozvoje je podpora ustanovování komunitních služeb jako nového úseku v rámci poskytování návazných služeb.

Od roku 2018 probíhají na městské části programy Trojka pro seniory a Trojka pro rodiny. Cílem programu Trojka pro seniory je aktivizace seniorů zapojením do společenského života, dále pak prevence sociálního vyloučení a izolace. Program přirozenou a atraktivní formou nabízí aktivity zaměřené na volnočasové aktivity, zdravý životní styl a zdravé stárnutí, na bezpečnost, mezigenerační vztahy a vzdělávání. Program Trojka pro rodiny je zaměřen na podporu rodin s dětmi z Prahy 3 a je součástí prorodinné politiky městské části Praha 3. Realizace probíhá v podobě kulturně společenských akcí a aktivit. Program zohledňuje finanční

situaci rodin a podporuje zapojení znevýhodněných rodin do společenského života. Aktivity prohlubují informovanost a vzdělávání v různých oblastech.

Součástí priority je i činnost pracovních skupin a Řídící skupina KPSS. Do KPSS na území městské části Praha 3 je aktuálně zapojeno pět stálých pracovních skupin, které jsou základní organizační jednotkou celého procesu a zaměřují se vždy na určitou tematickou oblast nebo cílovou skupinu. Jedná se o pracovní skupiny Senioři, Rodina s dětmi, Osoby se zdravotním znevýhodněním, Žižkovské děti a mládež a Sociokulturně znevýhodnění občané.

Do činnosti pracovních skupin i Řídící skupiny se aktivně zapojují poskytovatelé, zadavatelé i uživatelé služeb. Proces KPSS je upraven organizačním a jednacím řádem KPSS. V návaznosti na schválení KPRSS 2029 bude každoročně v těchto strukturách připravován akční plán na daný rok účinnosti plánu, který bude následně projednáván na jednání příslušné komise, v Radě městské části a schvalován v Zastupitelstvu městské části.

Společně se strukturami zapojenými do KPSS fungují v rámci činnosti městské části Praha 3 a jejího úřadu další pracovní skupiny zaměřené na různá dílčí témata ze sociální oblasti. Aktuálně se jedná především o následující pracovní skupiny: Pracovní skupina pro oblast prorodinné politiky, Pracovní skupina pro prevenci a řešení rizikových jevů ve veřejném prostoru, Pracovní skupina k protidrogové politice městské části Praha 3, Pracovní skupina pro oblast integrace cizinců na městské části Praha 3 a Expertní skupina pro podporu romské menšiny na území městské části Praha 3.

Součástí Priority 2 je i vytváření nových potřebných komunikačních platforem k projednávání aktuálních otázek na bázi pravidelných nebo *ad hoc* tematických setkávání odehrávajících se mimo ustanovené systémy a skupiny, jejichž cílem je sdílení zkušeností na lokální úrovni, vzájemné poznávání zapojených subjektů a konsolidace náhledu na problematiku. Důležitým momentem je zaměření na problematiku z lokálního pohledu v celostátním a celopražském kontextu.

Důležitým přesahem v oblasti řešení jednotlivých témat je specifická realizace vzdělávacích a informačních aktivit (konference, semináře, workshopy apod.) cílených jednak na poskytovatele služeb, jednak na další související oblasti, kterými jsou ve službách sociální péče oblast zdravotnictví a v oblasti sociální prevence oblast školství, a reagujících na aktuální záležitosti v oblasti poskytování a fungování sociálních a návazných služeb.

Cílem uvedených setkání a vzdělávání by mělo být rovněž zlepšení koordinace služeb a vzájemné informování za účelem zlepšení dostupnosti a efektivity služeb a posílení povědomí

poskytovatelů služeb ve vztahu ke konkrétní potřebě uživatele služby, kde stále dochází k omezenému přijímání některých možných nástrojů pomoci stojících mimo dílčí okruh poskytované služby.

Iniciátorem uvedených setkání mohou být orgány MČ, příslušné útvary ÚMČ Praha 3, zástupci poskytovatelů, uživatelé i zástupci veřejnosti. Koordinační úlohu zajistí odbor sociálních věcí ÚMČ Praha 3 nebo po dohodě některý z poskytovatelů sociálních a návazných služeb.

Základním předpokladem k poskytování a dostupnosti sociálních a návazných službách je pravidelné a funkční informování o jejich činnosti, kdy je potřeba v první řadě zohlednit informace ve vztahu k potencionálním uživatelům, k jejich příbuzným, blízkým a nejbližšímu okolí. Dále k široké veřejnosti jako informování o významu poskytovaných služeb a využívání veřejných prostředků. V neposlední řadě pak zajistit vzájemné efektivní informování poskytovatelů mezi sebou.

Hlavními zdroji informování na městské části Praha 3 jsou dlouhodobě Radniční noviny Prahy 3, které jsou pravidelně, v měsíčním cyklu doručovány do všech domácností v Praze 3, do spolupracujících organizací a na další veřejností navštěvovaná místa, a kde v souladu s jejich koncepcí probíhá pravidelné informování o činnosti sociálních a návazných služeb, jejich průběžné představování a zveřejňování tematicky zaměřených textů ze sociální oblasti.

Dalším významným zdrojem jsou web městské části a sociální sítě (Facebook, Twitter, Instagram, Youtube). V rámci webových stránek bude zajištěn provoz specializovaných webových stránek pro lokálně významné cílové skupiny, kterými jsou senioři, rodiny s dětmi a cizinci. U webu a sociálních sítí je třeba zajistit dostatečnou kapacitu pro vkládání a průběžné aktualizování informací.

Dalším významným kanálem o poskytovaných sociálních a návazných službách jsou kulturně-společenské akce realizované městskou částí ve spolupráci s poskytovateli. Jedná se především o již tradiční každoroční akci Veletrojka aneb Veletrh sociálních a návazných služeb, ale rovněž o akce zaměřené tematicky, kde jsou představovány služby orientované na konkrétní cílovou skupinu nebo dílčí část sociální oblasti.

Opatření pro realizaci priority pro roky 2025–2029:

- A) Podpora fungování a rozvoje existujících komunitních center na městské části Praha 3
- B) Podpora komunitních center a komunitních aktivit v dotačním řízení městské části Praha 3
- C) Podpora komunitních center při zajišťování komunitních služeb v sociální oblasti

- D) Informování veřejnosti o činnosti komunitních center a dalších komunitních aktivitách na území městské části Praha 3
- E) Zajištění realizace programů Trojka pro rodiny a Trojka pro seniory
- F) Zajištění činnosti pracovních skupin a Řídící skupiny komunitního plánování rozvoje sociálních a návazných služeb
- G) Inicializace a zajištění činnosti a podpory pracovních skupin za účelem posílení rozvoje spolupráce služeb v dílčích tématech spadajících do sociální oblasti
- H) Realizace vzdělávacích aktivit pro poskytovatele sociálních a návazných služeb s možným přesahem do oblasti školství a zdravotnictví
- I) Zajištění pravidelného a systematického informování veřejnosti o poskytovaných sociálních a návazných službách na území městské části Praha 3
- J) Podpora a realizace akcí zaměřených na informování veřejnosti o sociálních a návazných službách na území městské části Praha 3
- K) Podpora a realizace akcí zaměřených na vzájemné informování poskytovatelů sociálních a návazných služeb na městské části Praha 3
- L) Koordinace souvisejících služeb ze strany městské části Praha 3 k podpoře rozvoje vzájemné spolupráce za účelem zlepšení dostupnosti a efektivity služeb
- M) Podpora vzájemného informování o poskytovaných službách ve vztahu ke konkrétní potřebě uživatele služby

Priorita 3 – Podpora a rozvoj služeb ve vztahu k jednotlivým cílovým skupinám (Rodina s dětmi; Seniori; Rodina, děti a mládež v krizi; Osoby se zdravotním znevýhodněním; Neformální pečující; Cizinci; Národnostní menšiny; Osoby bez přístřeší; Osoby žijící rizikovým způsobem života)

Priorita je zaměřena na jednotlivé lokálně významné cílové skupiny, které jsou nebo se mohou ocitnout v nepříznivé nebo krizové situaci. Cílem priority je podpora rozvoje sociálních a návazných služeb za účelem vytváření kapacit vhodných, kvalitních a dostupných služeb pro předcházení a řešení těchto situací. Priorita tak zohledňuje potřeby konkrétních cílových skupin jako doplňující specializovaná opatření všeobecně zaměřených priorit 1, 2 a 4.

Rodina s dětmi

Cílová skupina je v rámci dokumentu definovaná přítomností dítěte v rodině, ať už se jedná o základní rodinu nebo rozšířenou rodinu. Základní rodinu tvoří zpravidla dvojice rodičů a jejich děti, případně rodič samoživitel a jeho děti, zatímco rozšířená rodina zahrnuje i další příbuzné (prarodiče atd.). Na území městské části bylo dle údajů ČSÚ k 31. 12. 2023 evidováno celkem 15 094 osob ve věku 0–19 let, přičemž dětí ve věku 0–14 let bylo 11 316. Počet dětí na území městské části se dlouhodobě spíše zvyšuje a tento trend by měl přetrvávat i do budoucna, a to rovněž se stavebním rozvojem městské části. Služby pro rodiny s dětmi jsou vzhledem k početnosti cílové skupiny a její prostorové a časové flexibilitě vnímány jako lokální. Priorita se týká převážně tzv. funkční rodiny a úzce souvisí s prarodinnou politikou městské části, která je realizována od roku 2023 prostřednictvím *Koncepce prarodinné politiky městské části Praha 3 na období 2023-2027*. Přesah do sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách je tudíž pouze dílčího charakteru, naopak se jedná o významnou cílovou skupinu z hlediska návazných služeb, kterou je potřeba vzhledem k jejímu významu a rozsahu dlouhodobě podporovat.

Na území městské části Praha 3 sídlí 17 sociálních služeb pro rodiny s dětmi. Jedná se o služby 1x pečovatelská služba, 1x telefonická krizová pomoc, 4x sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, 6x odborné sociální poradenství, 3x raná péče, 1x služby následné péče a 1x sociální rehabilitace.

Opatření se zaměřují na podporu sociálních a návazných služeb pro rodiny s dětmi, na oblast prevence se zohledněním spolupráce s oblastí školství, na realizaci a zajištění volnočasových

aktivit, na informování cílové skupiny o dostupných službách, akcích a aktivitách a na provázání rozvoje služeb s prorodinnou politikou městské části.

Opatření pro realizaci priority v cílové skupině rodina s dětmi pro období 2025-2029:

- A) Zajištění činnosti pracovní skupiny Rodina s dětmi v rámci KPSS – vyhodnocuje potřeby a předkládá návrhy aktivit
- B) Zajištění návaznosti opatření pro rodiny s dětmi s prorodinnou politikou městské části Praha 3
- C) Podpora služeb rodinná centra a mateřská centra
- D) Podpora poskytovaných návazných služeb pro rodiny s dětmi
- E) Zajištění činností zaměřených na spolupráci s oblastí školství a související prevence
- F) Podpora aktivit zaměřených na provázání funkční rodiny a rodiny v krizi
- G) Podpora volnočasových aktivit pro rodiny s dětmi z rozpočtu městské části Praha 3
- H) Realizace programu Trojka pro rodiny

Senioři

Cílovou skupinu senioři tvoří osoby nad 65 let věku (dále též 65+). Tato skupina se dále vnitřně člení na mladší seniory ve věku 65–79 let a starší seniory nad 80 let (dále též 80+). Dle údaje ČSÚ bylo na Praze 3 k 31. 12. 2023 evidováno 13 157 osob ve věku 65+, což představuje 16,56% populace městské části. Ve skupině starší senioři 80+ bylo celkem 3 261 osob. Podle některých předpokladů bude počet seniorů v následujících letech narůstat a významně se bude rozšiřovat skupina 80+. Z hlediska čerpání sociálních a návazných služeb je skupina seniorů vnitřně silně diferencovaná, nicméně z hlediska prostorové flexibility a početnosti skupiny jsou služby pro seniory považovány za lokální.

Část seniorů využívá sociální služby definované zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, což obvykle souvisí se snížením fyzické a psychické soběstačnosti z důvodu věku nebo zdravotního omezení. Jedná se převážně o služby sociální péče, a to především v kategorii starších seniorů. Poskytování návazných služeb souvisí se statutem seniora ve společnosti (včetně jeho znevýhodnění daného věkem, příjmy nebo osamělostí) a spadá převážně do kategorie volnočasových aktivit, což jsou klubové aktivity, sociálně aktivizační činnosti nebo mezigenerační aktivity. Část volnočasových aktivit zajišťuje sama městská část v rámci programu Trojka pro seniory.

Pro seniory je v Praze 3 registrováno celkem 13 sociálních služeb – 4x odborné sociální poradenství, 1x odlehčovací služba, 3x sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením, 1x telefonická krizová pomoc, 1x pečovatelská služba, 1x domov pro seniory a 2x osobní asistence. Městská část Praha 3 je také zřizovatelem dvou příspěvkových organizací (Ošetřovatelský domov Praha 3 a Pečovatelská služba Praha 3), které se zaměřují na práci s osobami v seniorském věku. V oblasti poradenství působí na odboru sociálních věcí ÚMČ Praha 3 rovněž ombudsman pro seniory, který poskytuje svoje služby sociální práce na ÚMČ Praha 3 i v domácím prostředí.

Záměrem opatření vztahujícího se k cílové skupině seniorů je podpora a rozvoj sociálních, návazných, volnočasových a klubových služeb a aktivit pro seniory na úrovni poskytovatelů služeb a ÚMČ Praha 3. Dále pak informovanost cílové skupiny o nabízených službách a možnostech pomoci a dalších aktivit.

Opatření pro realizaci priority v cílové skupině seniorů pro období 2025-2029:

- A) Zajištění činnosti pracovní skupiny Seniorů v rámci KPSS – vyhodnocuje potřeby a předkládá návrhy aktivit
- B) Podpora organizací zajišťujících komunitní, volnočasové a klubové aktivity pro seniory
- C) Zajištění služby Ombudsman pro seniory
- D) Informování cílové skupiny o službách a dalších aktivitách souvisejících se zachováním kvality života
- E) Provoz a průběžná aktualizace webových stránek s informacemi pro seniory
- F) Realizace a podpora volnočasových aktivit pro seniory z rozpočtu MČ Praha 3
- G) Realizace programu Trojka pro seniory
- H) Zajištění činností příspěvkových organizací městské části v sociální oblasti se zaměřením na cílovou skupinu seniorů

Rodina, děti a mládež v krizi

Priorita zohledňuje skupinu osob v rámci rodiny, dětí a mládeže, které se ocitají nebo se mohou ocitnout v nepříznivé nebo krizové situaci. Cílem je snížit důsledky vzniklých situací pro dotčené osoby a jejich okolí, zároveň preventivně předcházet vzniku obdobných situací. Rodina je v této souvislosti chápána převážně jako základní, tzn. rodiče a jejich děti. V souladu s právními předpisy v sociální oblasti definujícími poskytování služeb jsou děti a mládež

chápány v rozmezí 0 až 26 let věku. Skupina se dále člení na skupinu dětí (0–14 let), mládež (15-18 let) a mladé dospělé (19-26 let). Služby pro rodiny s dětmi, děti a mládež v krizi jsou převážně lokálního charakteru z důvodu rozsahu cílové skupiny a její prostorové flexibility.

Odbor sociálních věcí ÚMČ Praha 3 evidoval v rámci sociálně-právní ochrany dětí v roce 2023 přibližně 1 250 případů. Výchovné problémy, trestnou činnost a dohled v rodinách řeší kurátoři pro mládež, v jejichž evidenci bylo v roce 2023 celkem 160 osob do 18 let věku (z toho 76 dětí ve věku do 15 let).

Na území městské části Praha 3 sídlí 14 sociálních služeb pro rodiny s dětmi a děti a mládež v krizi. Jedná se o služby 3x nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, 4x odborné sociální poradenství, 4x sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, 2x telefonická krizová pomoc a 1x terénní program. Na území Prahy 3 je pět zařízení, která disponují pověřením k výkonu sociálně-právní ochrany dětí.

Opatření směřují k tvorbě kapacit pro předávání a sdílení informací, k podpoře sociálních a návazných služeb pro rodiny, děti a mládež v krizi a k informování cílové skupiny se zohledněním specifických požadavků na vnímání informačních zdrojů a návyků. Součástí priority je i provázání rozvoje služeb s prorodinnou politikou městské části, podpora služeb pro klienty orgánu sociálně-právní ochrany dětí ÚMČ Praha 3 a podpora služeb pro děti a mládež nad 10 let věku.

Opatření pro realizaci priority v cílové skupině rodina, děti a mládež v krizi pro období 2025-2029:

- A) Zajištění činnosti pracovní skupiny se zaměřením na rodinu, děti a mládež v krizi v rámci KPSS – vyhodnocuje potřeby a předkládá návrhy aktivit
- B) Zajištění a podpora pravidelného setkávání subjektů působících v oblasti za účelem předávání informací a poznatků
- C) Zajištění návaznosti opatření pro rodiny s dětmi s prorodinnou politikou městské části Praha 3
- D) Podpora poskytovaných služeb pro rodinu, děti a mládež v krizi na základě stanovených kritérií
- E) Podpora poskytovaných služeb pro rodinu, děti a mládež v krizi na základě stanovených kritérií a v souladu s vývojem poptávky poskytovaných služeb: nízkoprahová zařízení pro děti

a mládež, terénní programy pro děti a mládež, azylové domy pro rodiny s dětmi a sociálně-aktivizační služby poskytující služby občanům Prahy 3

F) Podpora služeb poskytovaných dětem v péči orgánu sociálně-právní ochrany dětí ÚMČ Praha 3

G) Podpora služeb pro děti a mládež nad 10 let věku

H) Průběžné zajištění informování rodin, dětí a mládeže v krizi o poskytovaných službách s přihlédnutím ke specifikům cílové skupiny

Osoby se zdravotním znevýhodněním

Městská část Praha 3 se dlouhodobě zaměřuje na služby pro cílovou skupinu osoby se zdravotním znevýhodněním. V rámci opatření, v souladu s typem postižení a odbornými strategickými dokumenty, člení plán cílovou skupinu do tří podskupin. Jedná se o osoby:

- s tělesným, smyslovým a kombinovaným postižením
- s mentálním postižením
- s duševním onemocněním

Uvedené podskupiny mají vysoce specifické potřeby a rozdílné poskytovatele sociálních služeb. Vzhledem k omezenému počtu jednotlivých anamnéz a profilu jednotlivých poskytovatelů služeb je třeba řešit téma dostupnosti služeb pro tuto cílovou skupinu v celopražském rozsahu, nicméně ve spojení se službami lokálního charakteru poskytovanými dalším cílovým skupinám. Jedná se především o pečovatelskou službu, odlehčovací služby, denní a týdenní stacionáře, osobní asistenci, sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním znevýhodněním a odborné sociální poradenství. Pozornost a podpora bude věnována rovněž možnostem využití pobytových služeb a služeb v oblasti bydlení (byty zvláštního určení).

Pro tuto cílovou skupinu je v Praze 3 registrováno 23 sociálních služeb – 4x denní stacionář, 2x domov pro osoby se zdravotním postižením, 2x chráněné bydlení, 3x odborné sociální poradenství, 1x sociálně terapeutická dílna, 1x telefonická krizová pomoc, 2x osobní asistence, 1x pečovatelská služba, 3x raná péče, 2x sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením a 2x sociální rehabilitace.

Cílové skupině jsou služby poskytovány rovněž prostřednictvím příspěvkových organizací městské části Praha 3. Jedná se především o služby Integračního centra ZAHRADA v Praze 3,

což je denní stacionář určený klientům od 2 do 26 let s kombinovaným postižením. Dalším významným poskytovatelem je Pečovatelská služba Praha 3 a na městské části je v rámci odboru sociálních věcí ÚMČ Praha 3 zřízena pozice koordinátora péče.

Opatření se zaměřují na organizační strukturu v rámci KPSS, na rozvoj služeb v činnosti příspěvkových organizací městské části v sociální oblasti, na mapování přehledu služeb s ohledem na zajištění dostatečných kapacit pro občany městské části, na financování služeb ve vztahu k síti hlavního města Prahy a na informování o poskytovaných službách. Součástí je i podpora hospicových služeb pro občany Prahy 3.

Opatření pro realizaci priority v cílové skupině osoby se zdravotním znevýhodněním pro období 2025-2029:

A) Zajištění činnosti pracovní skupiny Zdravotně znevýhodnění občané v rámci KPSS – vyhodnocuje potřeby a předkládá návrhy aktivit

B) Prověření a podpora dalšího rozvoje, zvyšování kvality, navýšení kapacity, modernizace a zřizování nových služeb v rámci příspěvkových organizací městské části Praha 3 za účelem zlepšení dostupnosti služeb pro cílovou skupinu

C) Mapování celopražských poskytovatelů služeb pro cílovou skupinu za účelem průběžného vyhodnocování dostupnosti služeb

D) Podpora šíření informovanosti o poskytovaných službách občanům MČ Praha 3

E) Podpora poskytovaných služeb pro osoby s tělesným, smyslovým a kombinovaným postižením na základě stanovených kritérií

F) Podpora poskytovaných služeb pro osoby s mentálním postižením na základě stanovených kritérií

G) Podpora poskytovaných služeb pro osoby s duševním onemocněním na základě stanovených kritérií

H) Podpora služeb hospicových zařízení pro občany Prahy 3

Neformální pečující

Městská část Praha 3 se zaměřuje na podporu neformálně pečujících již od roku 2019. Tato oblast se promítla jako priorita i do KPRSS 2024. Cílem je posílení kompetencí pečujícího, aby mohl dlouhodobě pečovat o svého blízkého v domácím prostředí. Neformální péče rovněž přispívá ke snížení náporu na pobytové služby sociální péče.

Dle informací z ÚP ČR bylo ke konci roku 2022 na městské části vypláceno 1 601 dávek příspěvku na péči, což je dávka poskytována osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby při zvládnání základních životních potřeb z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Toto číslo znamená mimo jiné předpoklad vysokého zastoupení skupiny pečujících. Ze zkušenosti organizací působících v práci s pečujícími lze zároveň předpokládat, že mnoho pečujících dávku vůbec nepobírá.

Ve vztahu k neformálním pečujícím nejsou zajišťované žádné speciální sociální služby, ale je třeba vytvářet kapacity podpůrných služeb. Významným předpokladem je kvalitní a modernizovaná pečovatelská služba, která je na MČ Praha 3 zajišťována příspěvkovou organizací Pečovatelská služba Praha 3. Integrované centrum ZHRADA v Praze 3 funguje jako denní stacionář pro děti s kombinovaným postižením a Ošetřovatelský domov Praha 3 provozuje službu pobytové odlehčovací služby (7 lůžek).

Mimo příspěvkové organizace je potřeba zaměřit podporu na další služby. Jedná se v první řadě o osobní asistenci a tísňovou péči, dále pak o denní stacionáře a odlehčovací služby pro další cílové skupiny, než jsou zajištěny v příspěvkových organizacích. Podpora těchto služeb je zohledněna v rámci dotační podpory z městské části a v rozpočtu městské části.

Důležitým momentem bylo vytvoření pozice koordinátora péče na odboru sociálních věcí ÚMČ Praha 3, který se zabývá podporou pečujících, pomáhá v předávání informací a úzce spolupracuje s organizacemi pracujícími s cílovou skupinou.

S nastavením systému souvisí i rozvoj a podpora case managementu jako významné metody sociální práce a nastavení spolupráce s praktickými lékaři.

Opatření se zaměřují na podporu podpůrných služeb pro neformálně pečující, rozvoj sdílené péče, činnost koordinátora péče a case management, informativní kampaně, vzdělávání a spolupráci se zdravotnictvím (praktičtí lékaři).

Opatření pro realizaci priority pro roky 2025–2029:

A) Podpora a rozvoj služeb příspěvkových organizací městské části Praha 3 v sociální oblasti (pečovatelská služba, denní stacionář, odlehčovací služby) s ohledem na podporu neformální péče a pečujících

B) Podpora a rozvoj sdílené péče ve službách příspěvkových organizací městské části v sociální oblasti

C) Zajištění činnosti koordinátora péče a funkčního case managementu v sociální práci na ÚMČ Praha 3

D) Podpora služby osobní asistence

E) Podpora služeb zaměřených na podporu neformálně pečujících

F) Informační kampaň zaměřená na oslovení neformálně pečujících a informování veřejnosti o neformální péči a pečujících

G) Vzdělávání ve službách a organizacích se zaměřením na oblast neformální péče a podporu pečujícím

H) Rozvoj spolupráce s lékaři a dalším zdravotnickým personálem se zaměřením na podporu neformální péče a podporu pečujícím

Cizinci

Na území Prahy 3 žilo dle informací uveřejněných Ministerstvem vnitra ČR ve statistikách počtu obyvatel k 1. 7. 2024 celkem 60 539 občanů ČR a 34 228 cizinců (z toho 21 438 ze třetích zemí, 5 650 ze zemí EU a 7 140 uprchlíků z Ukrajiny – k datu 11. 8. 2024), což představuje zhruba 36 % celkového počtu všech obyvatel Prahy 3. Nejpočetněji jsou na území Prahy 3 z občanů třetích zemí zastoupeni imigranti z Ukrajiny, Ruska a Vietnamu. Podíl cizinců v rámci obyvatel Prahy 3 má dlouhodobě stoupající charakter. Významný podíl nárůstu vznikl po roce 2022 v důsledku války na Ukrajině, nicméně i v ostatních skupinách je výrazná vzrůstající tendence.

Cizincem se rozumí fyzická osoba, která není občanem České republiky. Obvykle se ještě používá dělení na cizince ze třetích zemí, kteří nejsou občany EU, cizince ze zemí EU a osoby s udělenou dočasnou ochranou – uprchlíci z Ukrajiny. Důvodem dělení je předpoklad, že každá skupina má jiný právní status, z čehož vyplývají i dostupné služby a práva v oblasti pobytu apod. Významný počet dětí cizinců je zastoupen i v rámci mateřských a základních škol.

Na území městské části je registrováno celkem 8 sociálních služeb s uvedenou cílovou skupinou imigranti a azylanti – 3x odborné sociální poradenství, 1x osobní asistence, 2x telefonická krizová pomoc, 1x sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi a 1x terénní programy. Služby pro cílovou skupinu cizinci lze považovat za lokální, neboť souvisí s četností výskytu příslušníků cílové skupiny na daném území. Městská část Praha 3 realizuje dlouhodobě za podpory Evropské unie, Ministerstva vnitra ČR a hlavního města Prahy projekty zaměřené na podporu integrace cizinců.

Opatření se vztahují k podpoře služeb pro cizince, k informování cizinců, k osvětě většinové populace a ke spolupráci v oblasti školství za účelem integrace dětí s odlišným mateřským jazykem.

Opatření pro realizaci priority v cílové skupině cizinci pro období 2025-2029:

- A) Zajištění činnosti Pracovní skupiny pro oblast integrace cizinců na městské části Praha 3
- B) Zajištění informovanosti cílové skupiny cizinci o poskytovaných službách na území městské části Praha 3 a průběžná evaluace tohoto procesu
- C) Zajištění provozu a průběžné aktualizace webových stránek s informacemi pro cizince žijící na území MČ Praha 3
- D) Podpora poradenství pro cílovou skupinu cizinci v nepříznivé sociální situaci a zajištění pozice poradce pro cizince na městské části Praha 3
- E) Podpora poskytovaných služeb pro cizince ze třetích zemí žijících na území Prahy 3
- F) Podpora osvěty u majoritní společnosti směřující k usnadnění integrace minoritních skupin do společnosti
- G) Podpora spolupráce oblasti školství a oblasti sociální za účelem podpory integrace dětí s odlišným mateřským jazykem
- H) Prověření dlouhodobých demografických vlivů na budoucí čerpání sociálních a návazných služeb ze strany cizinců zdržujících se na území městské části Praha 3

Národnostní menšiny

Za národnostní menšinu je v České republice považována skupina občanů, kteří dlouhodobě žijí na území ČR, ale od majoritní většiny se odlišují etnickým původem, jazykem, kulturou nebo tradicemi. Příslušnost k národnostní menšině je vyjádřena na základě dobrovolnosti a svobodné vůle.

Nejvíce zastoupenou menšinou na území Prahy 3 je romská menšina. Dle sčítání lidu, domů a bytu z roku 2021 se k romské národnosti přihlásilo 160 osob, ovšem dle kvalifikovaného odhadu je zastoupení v počtu téměř dvou tisíců osob.

Městská část Praha 3 realizovala v letech 2021 až 2024 projekt *Podpora romské menšiny na území městské části Praha 3*. Na základě tohoto projektu vznikla pozice romského poradce zařazeného do odboru sociálních věcí ÚMČ Praha 3 a byla vytvořena pravidelná Expertní

skupina pro podporu romské menšiny na území městské části Praha 3 věnující se důležitým otázkám souvisejícím se životem Romů na území městské části Praha 3.

Na Praze 3 je registrováno 15 sociálních služeb se zaměřením na etnické menšiny a osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách, které zajišťují pomoc při řešení různých životních situací romské národnostní menšiny – 3x nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, 4x odborné sociální poradenství, 1x sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, 1x azylový dům, 2x telefonická krizová pomoc, 2x terénní program, 1x sociální rehabilitace a 1x krizová pomoc. Služby pro cílovou skupinu lze vzhledem k počtu zástupců na území Prahy 3 považovat za lokální.

Záměrem opatření směřujících k národnostním menšinám je zejména podpora osob z romské menšiny, především pak její části, která je ohrožena nepříznivou sociální situací a sociálním vyloučením, dále pak podpora aktivit zaměřených na podporu tradic, zvyků a kulturního dědictví romské menšiny.

Opatření pro realizaci priority v cílové skupině národnostní menšiny pro období 2025-2029:

- A) Zajištění činnosti Expertní skupiny pro podporu romské menšiny na území městské části Praha 3
- B) Zajištění činnosti romského poradce na městské části Praha 3
- C) Podpora poradenství pro cílovou skupinu národnostní menšiny v nepříznivé sociální situaci
- D) Podpora poskytovaných služeb pro národnostní menšiny žijící na území Prahy 3
- E) Podpora programů zaměřených na integraci národnostních menšin
- F) Podpora osvěty u majoritní společnosti směřující k usnadnění integrace minoritních skupin do společnosti
- G) Podpora aktivit zaměřených na propagaci kultury a historie národnostních menšin
- H) Podpora spolupráce oblasti školství a oblasti sociální za účelem předcházení segregace ve školských zařízeních městské části Praha 3

Osoby bez přístřeší

Z hlediska sociálních služeb se cílovou skupinou osoby bez přístřeší zabývají především služby sociální prevence, které dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, napomáhají zabránit sociálnímu vyloučení osob, které jsou ohroženy pro krizovou sociální situaci, životní návyky a způsob života vedoucí ke konfliktu se společností. Záměrem priority je podpora cílové skupiny tak, aby bylo v co největší možné míře předcházeno nepříznivým situacím

vycházejícím z jejího způsobu života a zároveň jí byly poskytnuty služby vedoucí ke zlepšení životní situace.

Na lokální úrovni je realizován terénní program, jehož pracovníci vyhledávají osoby bez přístřeší v jejich přirozeném prostředí a pomáhají zlepšit jejich nepříznivou situaci. Na území městské části je rovněž umístěn azylový dům a noclehárna pro osoby bez přístřeší v Husitské ulici, kde by měla v následujícím období proběhnout ve spolupráci s HMP významná rekonstrukce za účelem sanace domu a zlepšení podmínek pro jeho uživatele. V ulici Husitská poskytuje organizace R-mosty službu nízkoprahové denní centrum. Uvedené služby mají celopražský charakter, nicméně jsou často využívány osobami s vazbou na Prahu 3. Problematikou osob bez přístřeší ve veřejném prostoru se na úrovni městské části věnuje Pracovní skupina pro prevenci a řešení rizikových jevů ve veřejném prostoru.

Důležitým předpokladem úspěšného řešení problémů souvisejících s osobami bez přístřeší je spolupráce s hlavním městem Prahou a dalšími městskými částmi. Podstatné je rovněž nastavení bytové politiky městské části a předcházení bezdomovectví prevencí ztráty bydlení.

V Praze 3 je registrováno 11 sociálních služeb se zaměřením na osoby bez přístřeší – 2x azylový dům, 1x krizová pomoc, 2x telefonická krizová pomoc, 2x odborné sociální poradenství, 2x terénní program, 1x nízkoprahové denní centrum a 1x noclehárna.

Opatření směřují k podpoře terénního programu pro osoby bez přístřeší, který má charakter lokální služby, k podpoře dalších služeb pro osoby bez přístřeší celopražského významu, ke spolupráci na úrovni lokality s dotčenými subjekty (odborné útvary ÚMČ Praha 3, poskytovatelé sociálních služeb, Policie ČR, Městská policie HMP), ke spolupráci na úrovni městských částí a hlavního města Prahy, k oslovení veřejnosti s tématem života osob bez přístřeší a rovněž k nastavení systému podporovaného bydlení a souvisejících služeb na úrovni městské části Praha 3.

Opatření pro realizaci priority v cílové skupině osoby bez přístřeší pro období 2025-2029:

- A) Zajištění činnosti Pracovní skupiny pro prevenci a řešení rizikových jevů ve veřejném prostoru
- B) Podpora terénního programu pro osoby bez přístřeší s lokálním dopadem
- C) Podpora dalších sociálních služeb pro osoby bez přístřeší s celopražským dopadem

D) Spolupráce s hlavním městem Prahou a okolními městskými částmi zaměřená na řešení problematiky osob bez přístřeší a souvisejících oblastí

E) Osvěta veřejnosti ohledně problematiky osob bez přístřeší

F) Zajištění kapacit sociální práce a mezioborové spolupráce pro předcházení ztráty bydlení

G) Průběžné vyhodnocování systému fungování sociálního a podporovaného bydlení pro cílovou skupinu v kontextu městské části Praha 3 a hlavního města Prahy

H) Prověření možností dalšího posílení kapacit pobytových služeb pro osoby bez přístřeší v návaznosti na bytovou politiku městské části Praha 3

Osoby žijící rizikovým způsobem života

Do cílové skupiny patří v kontextu městské části především osoby ohrožené závislostí, osoby závislé na návykových látkách, zejména problémoví uživatelé drog, a osoby žijící rizikovým způsobem života obecně. V návaznosti na výskyt těchto osob na městské části je třeba zaměřit pozornost na služby zaměřené na tuto cílovou skupinu a na protidrogovou prevenci. Z hlediska lokálních služeb je významná podpora terénních služeb (včetně monitoringu lokality a sběru použitého injekčního materiálu a dalších parafernálií), v celopražském měřítku pak podpora dalších služeb v této oblasti v návaznosti na podporu z HMP. Na městské části Praha 3 se pravidelně schází Pracovní skupina k protidrogové politice městské části Praha 3, kde jsou zastoupeny odborné útvary ÚMČ Praha 3, poskytovatelé sociálních služeb, Policie ČR, Městská policie HMP, Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 3 a Obvodní státní zastupitelství pro Prahu 3. V rámci odboru sociálních věcí ÚMČ Praha 3 je zřízena pozice protidrogového koordinátora.

V Praze 3 je registrováno celkem 14 sociálních služeb se zaměřením na osoby žijící rizikovým způsobem života – 1x azylový dům, 1x krizová pomoc, 2x nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, 3x odborné sociální poradenství, 1x sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, 1x sociální rehabilitace, 2x telefonická krizová pomoc a 3x terénní program.

Opatření v prioritě se zaměřují na zajištění terénních programů pro cílovou skupinu a činnost protidrogového koordinátora městské části, na podporu služeb pro problémové uživatele drog s celopražským dopadem a na zajištění pravidelných setkávání zainteresovaných subjektů za účelem výměny informací a vyhodnocení situace v lokalitě.

Opatření pro realizaci priority v cílové skupině osoby žijící rizikový způsobem života pro období 2025-2029:

- A) Zajištění činnosti Pracovní skupiny k protidrogové politice městské části Praha 3
- B) Zajištění činnosti protidrogového koordinátora městské části Praha 3
- C) Zajištění terénního programu pro problémové uživatele drog
- D) Podpora dalších služeb pro problémové uživatele drog s celopražským dopadem

Priorita 4 – Mezioborová spolupráce a realizace průřezových témat

Priorita je zaměřena na několik okruhů. Prvním je mezioborová spolupráce mezi sociální oblastí a školstvím a sociální oblastí a zdravotnictvím, s čímž souvisí i rozvoj služeb na sociálně-zdravotním pomezí a prevence duševního zdraví. Dalším okruhem je činnost koordinátora péče, posílení role case managementu v oblasti poskytování služeb a vytvoření nových způsobů pomoci občanům městské části Praha 3 prostřednictvím podpůrných skupin, setkání s veřejností a specifických informativních aktivit. Důležitou součástí priority je i podpora a rozvoj dobrovolnictví.

Z hlediska mezioborové spolupráce existuje ze strany sociální oblasti dlouhodobá poptávka po nalezení širší a hlubší spolupráce s dalšími odbornými oblastmi, které svojí činností zasahují do působení poskytovatelů sociálních a návazných služeb a každodenního života jejich klientů. Na lokální úrovni se jedná především o oblasti školství a zdravotnictví, které byly opakovaně uváděny v průběhu přípravy KPRSS 2029 a řešeny i v KPRSS 2024.

Část klientů sociálních a návazných služeb navštěvuje školská zařízení nebo jsou v péči místních lékařů. Tyto instituce tak zásadním způsobem ovlivňují jejich každodenní život, aniž by byla nastavena (na úrovni státu, kraje nebo obce) vyšší míra systematické spolupráce. Tyto resorty zároveň každodenně pracují s osobami, které by potenciálně mohly využívat některé sociální nebo návazné služby, ale neví o nich anebo je pro ně jejich činnost neznámá.

V části sociální oblasti je spolupráce se školstvím a zdravotnictvím institucionalizovaná. Jedná se například o sociálně-právní ochranu dětí, činnost Úřadu práce ČR nebo České správy sociálního zabezpečení. Naopak velmi omezená je spolupráce s poskytovateli sociálních a návazných služeb.

Na území městské části Praha 3 je v současné době zřízeno 12 základních, 20 mateřských a 10 středních škol.

Na území městské části se nachází Nemocnice Sv. Kříže Žižkov, s. r. o., přirozeně geograficky spádovými velkými nemocnicemi jsou Fakultní nemocnice Královské Vinohrady, Fakultní nemocnice Bulovka a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze. Na městské části jsou tři polikliniky. Důležitá je rovněž spolupráce s všeobecnými praktickými lékaři pro dospělé a praktickými lékaři pro děti a dorost.

Částečná spolupráce již s oběma oblastmi probíhá, ale i přes snahu zástupců sociální sféry se jedná spíše o individuální nastavení spolupráce s konkrétními školskými nebo zdravotnickými zařízeními, nikoliv o systémové řešení zahrnující výrazný plošný efekt. Ze strany poskytovatelů sociálních a návazných služeb existuje významný předpoklad, že hlubší spolupráce se školami, školskými zařízeními a jejich zaměstnanci, stejně jako se zdravotníky a zdravotnickými zařízeními povede k lepšímu fungování sociální oblasti a zkvalitnění poskytovaných služeb pro klienty. Jako nástroje k posílení spolupráce se uvádí vzájemná informovanost, sdílení obecných informací, předávání kontaktů či sdílení konkrétních případů klientů.

Významná je v tomto ohledu spolupráce s institucemi, které vykonávají metodickou činnost nebo mají správní roli vůči jednotlivým školským a zdravotnickým zařízením (například odbor školství ÚMČ Praha 3 nebo zdravotní pojišťovny) a mohou lépe přispět k implementaci uvedených nástrojů do praxe vlastním zapojením nebo odbornou konzultací.

Z hlediska spolupráce se zdravotnictvím je potřeba zmínit i činnost příspěvkových organizací městské části v sociální oblasti (Integrační centrum ZAHRADA v Praze 3, Ošetrovatelský domov Praha 3 a Pečovatelská služba Praha 3), kde probíhají a budou v následujícím období cíleně v inovativní rovině rozvíjeny činnosti směřující k posílení kvantitativních i kvalitativních kapacit služeb na sociálně-zdravotním pomezí.

Další významnou oblastí s přesahem do oblasti zdravotnictví i školství, které se bude městská část Praha 3 systematicky v dalších letech věnovat, je podpora aktivit v oblasti duševního zdraví a prevence duševního zdraví. V roce 2024 proběhla dvě setkání k tomuto tématu, která přinesla řadu nových vstupů a námětů k realizaci.

Ve vztahu ke službám sociální péče je podstatná činnost koordinátora péče na odboru sociálních věcí ÚMČ Praha 3, jehož činnost přispívá k posílení integrace a komplexnosti využívaných služeb při práci s klienty sociální práce. Důležitým nástrojem pro další období je posílení kapacit ve využívání case managementu a jeho zapojení do sociální práce na obci a do spolupráce s místními poskytovateli sociálních služeb za účelem zlepšení jejich koordinace a posílení efektivity fungování služeb.

Priorita zohledňuje nové přístupy v práci s uživateli služeb, které spočívají ve vytváření prostoru ke vzniku podpůrných skupin dle aktuálních potřeb a v informování veřejnosti ve specifických formátech spočívajících v informačních kampaních cílených na aktuálně významné okruhy témat každodenního života s přesahem do fungování sociální oblasti.

Dalším důležitým návrhem je vytváření nových způsobů setkávání s veřejností s praktickým zaměřením, kde bude zajištěna přítomnost odborníků pro konkrétní oblast, s nimiž budou moci občané Prahy 3 projednávat svoje záležitosti týkající se této oblasti a současně jim bude ihned nabídnuta podpora a pomoc. Na těchto setkáních se mohou podílet zástupci sociálního systému se zaměřením na různé okruhy činností a poskytovaných služeb (včetně velkých systémů poskytovaných na státní nebo krajské úrovni).

Priorita se zaměřuje rovněž na dobrovolnictví a možnosti jeho posílení v rámci sociálních a návazných služeb na městské části Praha 3 ve formě propojení služeb a dobrovolníků a zajištění propagace dobrovolnictví. I v následujícím období bude městská část realizovat akci Dobrovolník roku.

Opatření pro realizaci priority pro roky 2025–2029:

A) Zapojení zástupců školství a zdravotnictví do aktivit v oblasti rozvoje sociálních a návazných služeb (projekty, akce, setkání, pracovní skupiny)

B) Podpora a zajištění vhodného formátu a platformy pro vzájemné informování a setkávání zástupců sociální oblasti se zástupci z oblasti školství a zdravotnictví

C) Identifikace průřezových témat v oblasti sociální péče mezi zástupci školství a sociální oblasti

D) Identifikace průřezových témat v oblasti sociální prevence mezi zástupci školství a sociální oblasti

E) Inicializace a zajištění činnosti a podpory nových pracovních skupin za účelem rozvoje mezioborové spolupráce mezi sociální oblastí a oblastí školství a zdravotnictví

F) Rozvoj kvalitativních a kvantitativních kapacit ve službách příspěvkových organizací městské části v sociální oblasti pro řešení otázek na tzv. sociálně-zdravotním pomezí

G) Podpora rozvoje služeb a realizace aktivit městské části v oblasti duševního zdraví a prevence v oblasti duševního zdraví

H) Zajištění činnosti koordinátora péče ve vztahu k podpoře poskytovaných sociálních a návazných služeb a rozvoje jejich spolupráce

I) Rozvoj kvantitativních a kvalitativních kapacit v oblasti case managementu v sociální práci na Úřadu městské části Praha 3 s přesahem do rozvoje koordinace dostupných služeb a jejich efektivní spolupráce

J) Vytvoření prostoru pro rozvoj podpůrných skupin zaměřených na témata dle aktuální potřeby obyvatel městské části a zajištění ze strany sociálních a návazných služeb

K) Realizace informačních kampaní zaměřených na veřejnost ve významných činnostech sociálních a návazných služeb a důležitých tématech ze sociální oblasti

L) Prověření a realizace nových formátů informování veřejnosti, potencionálních a stávajících uživatelů o dílčích otázkách a problémech řešených v činnostech sociálních a návazných službách a v rámci standardního fungování sociálního systému na jednotlivých úrovních veřejné správy (stát, kraj, městská část, resp. obec)

M) Propojení dobrovolníků a subjektů zapojených do realizace aktivit v sociální oblasti

N) Zajištění propagace dobrovolnictví prostřednictvím informačních prostředků městské části Praha 3

O) Realizace akce Dobrovolník roku

Příloha č. 1

Přehled sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů

Sociální služby upravuje zákon č. 108/2006 Sb. – o sociálních službách, který rozlišuje tři typy sociálních služeb – sociální poradenství, služby sociální péče a služby sociální prevence. Sociální služby jsou poskytovány ve třech základních formách - jako služby pobytové, ambulantní nebo terénní. Pobytovými službami se rozumí služby spojené s ubytováním v zařízeních sociálních služeb. Ambulantními službami se rozumí služby, za kterými osoba dochází nebo je doprovázena nebo dopravována do zařízení sociálních služeb a součástí služby není ubytování. Terénními službami se rozumí služby, které jsou osobě poskytovány v jejím přirozeném sociálním prostředí. Sociální služby se mohou poskytovat bez úhrady nákladů, za částečnou nebo plnou úhradu nákladů. Úhradu nákladů za poskytování sociálních služeb hradí osoba ve výši sjednané ve smlouvě uzavřené s poskytovatelem služby.

A) SOCIÁLNÍ PORADENSTVÍ je základní činností při poskytování všech druhů sociálních služeb, kterou jsou poskytovatelé sociálních služeb povinni vždy zajistit. Zahrnuje základní sociální poradenství (tj. poskytování potřebných informací přispívajících k řešení nepříznivé sociální situace osob) a odborné sociální poradenství, které je poskytováno osobám v jednotlivých typech poraden (občanské, manželské, rodinné, atd.), popř. osobám, jejichž způsob života může vést ke konfliktu se společností. Jeho součástí je rovněž půjčování kompenzačních pomůcek. Poskytuje se bez úhrady nákladů.

B) SLUŽBY SOCIÁLNÍ PÉČE napomáhají osobám zajistit jejich fyzickou a psychickou soběstačnost. Jejich cílem je umožnit těmto osobám v nejvyšší možné míře zapojení do běžného života společnosti. V případech, kdy to vylučuje nepříznivý zdravotní stav nebo vysoký věk těchto osob, je cílem těchto služeb zajistit jim důstojné prostředí a zacházení.

Ke službám sociální péče patří:

Osobní asistence je terénní služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Služba se poskytuje bez časového omezení, v přirozeném sociálním prostředí osob a při činnostech, které osoba potřebuje. Služba obsahuje zejména tyto základní činnosti: pomoc při zvládnání běžných úkonů péče o vlastní osobu, při osobní hygieně, pomoc při zajištění stravy, při zajištění chodu domácnosti, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti,

zprostředkování kontaktu se společenským prostředím a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

Pečovatelská služba je terénní nebo ambulantní služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, a rodinám s dětmi, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Služba poskytuje ve vymezeném čase v domácnostech osob a v zařízeních sociálních služeb vyjmenované úkony. Služba obsahuje tyto základní činnosti: pomoc při zvládnutí běžných úkonů péče o vlastní osobu, při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy, pomoc při zajištění chodu domácnosti a zprostředkování kontaktu se společenským prostředím.

Tísňová péče je terénní služba, kterou se poskytuje nepřetržitá distanční hlasová a elektronická komunikace s osobami vystavenými stálému vysokému riziku ohrožení zdraví nebo života v případě náhlého zhoršení jejich zdravotního stavu nebo schopností. Obsahuje tyto základní činnosti: poskytnutí nebo zprostředkování neodkladné pomoci při krizové situaci, sociálně terapeutické činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

Průvodcovské a předčitatelské služby jsou terénní nebo ambulantní služby poskytované osobám, jejichž schopnosti jsou sníženy z důvodu věku nebo zdravotního postižení v oblasti orientace nebo komunikace, a napomáhá jim osobně si vyřídit vlastní záležitosti. Služby mohou být poskytovány též jako součást jiných služeb. Služba obsahuje tyto základní činnosti: zprostředkování kontaktu se společenským prostředím a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

Podpora samostatného bydlení je terénní služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení nebo chronického onemocnění, včetně duševního onemocnění, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Služba obsahuje tyto základní činnosti: pomoc při zajištění chodu domácnosti, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

Odlehčovací služby jsou terénní, ambulantní nebo pobytové služby poskytované osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, o které je jinak pečováno v jejich přirozeném sociálním prostředí; cílem služby je umožnit pečující fyzické osobě nezbytný odpočinek. Služba obsahuje tyto základní činnosti:

pomoc při zvládnání běžných úkonů péče o vlastní osobu, při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy, ubytování v případě pobytové služby, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti, pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí a výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti.

Centra denních služeb poskytují ambulantní služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Služba obsahuje tyto základní činnosti: pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

Denní stacionáře poskytují ambulantní služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku nebo zdravotního postižení, a osobám s chronickým duševním onemocněním, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby. Služba obsahuje tyto základní činnosti: pomoc při zvládnání běžných úkonů péče o vlastní osobu, při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, poskytnutí stravy, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

Týdenní stacionáře poskytují pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku nebo zdravotního postižení, a osobám s chronickým duševním onemocněním, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby. Služba obsahuje tyto základní činnosti: poskytnutí ubytování, stravy, pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, při zvládnání běžných úkonů péče o vlastní osobu, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti, pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

Domovy pro osoby se zdravotním postižením poskytují pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby. Služba obsahuje tyto základní činnosti: poskytnutí ubytování, stravy, pomoc při zvládnání běžných úkonů péče o vlastní osobu, při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, zprostředkování

kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti, pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí. V domově může být vykonávána ústavní výchova, výchovná opatření nebo předběžné opatření.

Domovy pro seniory poskytují pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost zejména z důvodu věku, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby. Služba tyto základní činnosti: poskytnutí ubytování, stravy, pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu, při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti, aktivizační činnosti a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

Domovy se zvláštním režimem poskytují pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu chronického duševního onemocnění nebo závislosti na návykových látkách, a osobám se stařeckou, Alzheimerovou demencí a ostatními typy demencí, které mají sníženou soběstačnost z důvodu těchto onemocnění, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby. Režim v těchto zařízeních při poskytování sociálních služeb je přizpůsoben specifickým potřebám těchto osob. Služba obsahuje tyto základní činnosti: poskytnutí ubytování, stravy, pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti, aktivizační činnosti a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

Chráněné bydlení je pobytová služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení nebo chronického onemocnění, včetně duševního onemocnění, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Má formu skupinového, popřípadě individuálního bydlení. Služba obsahuje tyto základní činnosti: poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy, ubytování, pomoc při zajištění chodu domácnosti, při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče poskytují pobytové sociální služby osobám, které již nevyžadují lůžkovou péči, ale vzhledem ke svému zdravotnímu stavu nejsou schopny se obejít bez pomoci jiné osoby a nemohou být proto propuštěny ze zdravotnického zařízení lůžkové péče do doby, než jim je zabezpečena pomoc osobou blízkou či jinou osobou anebo zajištěno poskytování terénních či ambulantních

sociálních služeb anebo pobytových sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb. Služba obsahuje tyto základní činnosti: poskytnutí ubytování, stravy, pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti, aktivizační činnosti a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

C) SLUŽBY SOCIÁLNÍ PREVENCE napomáhají zabránit sociálnímu vyloučení osob, které jsou ohroženy pro vlastní krizovou sociální situaci, životní návyky, způsob života, který vede ke konfliktu se společností, sociálně znevýhodňující prostředí a ohrožení práv a oprávněných zájmů trestnou činností jiné fyzické osoby. Cílem služeb sociální prevence je napomáhat osobám k překonání jejich nepříznivé sociální situace a chránit společnost před vznikem a šířením nežádoucích společenských jevů

K službám sociální prevence patří:

Raná péče je terénní služba, popř. doplněná ambulantní. Služba se poskytuje dítěti a rodičům dítěte ve věku do 7 let, které je zdravotně postižené, nebo jehož vývoj je ohrožen v důsledku nepříznivého zdravotního stavu. Služba je zaměřena na podporu rodiny a podporu vývoje dítěte s ohledem na jeho specifické potřeby. Poskytuje se bezplatně. Služba obsahuje tyto základní činnosti: výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

Telefonická krizová pomoc je terénní služba poskytovaná na přechodnou dobu osobám, které se nacházejí v situaci ohrožení zdraví nebo života anebo v jiné obtížné životní situaci, kterou přechodně nemohou řešit vlastními silami. Poskytuje se bezplatně. Služba obsahuje tyto základní činnosti: telefonickou krizovou pomoc a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

Tlumočnické služby jsou terénní, popř. ambulantní služby poskytované osobám s poruchami komunikace způsobenými především smyslovým postižením, které zamezuje běžné komunikaci s okolím bez pomoci jiné osoby. Poskytuje se bezplatně. Služba obsahuje tyto základní činnosti: zprostředkování kontaktu se společenským prostředím a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

Azylové domy poskytují pobytové služby na přechodnou dobu osobám v nepříznivé sociální situaci spojené se ztrátou bydlení. Služba obsahuje tyto základní činnosti: poskytnutí stravy

nebo pomoc při zajištění stravy, ubytování a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

Domy na půl cesty poskytují pobytové služby zpravidla pro osoby do 26 let věku, které po dosažení zletilosti opouštějí školská zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, popřípadě pro osoby z jiných zařízení pro péči o děti a mládež, a pro osoby, které jsou propuštěny z výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranné léčby. Způsob poskytování sociálních služeb v těchto zařízeních je přizpůsoben specifickým potřebám těchto osob. Služba obsahuje tyto základní činnosti: poskytnutí ubytování, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a obstarávání osobních záležitostí.

Kontaktní centra jsou nízkoprahová zařízení poskytující ambulantní, popř. terénní služby osobám ohroženým závislostí na návykových látkách. Cílem služby je snižování sociálních a zdravotních rizik spojených se zneužíváním návykových látek. Poskytuje se bezplatně. Služba obsahuje tyto základní činnosti: sociálně terapeutické činnosti, pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí a poskytnutí podmínek pro osobní hygienu.

Krizová pomoc je terénní, ambulantní nebo pobytová služba na přechodnou dobu poskytovaná osobám, které se nacházejí v situaci ohrožení zdraví nebo života, kdy přechodně nemohou řešit svoji nepříznivou sociální situaci vlastními silami. Poskytuje se bezplatně a tyto základní činnosti: poskytnutí ubytování, stravy nebo pomoc při zajištění stravy, sociálně terapeutické činnosti a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

Intervenční centra poskytují sociální služby ambulantní, terénní i pobytové. Na základě vykázaní ze společného obydlí je osobě ohrožené násilným chováním vykázané osoby nabídnuta pomoc nejpozději do 48 hodin od doručení kopie úředního záznamu o vykázaní intervenčnímu centru. Pomoc intervenčního centra může být poskytnuta rovněž na základě žádosti osoby ohrožené násilným chováním jiné osoby obývající s ní společné obydlí nebo i bez takového podnětu, a to bezodkladně poté, co se intervenční centrum o ohrožení osoby násilným chováním dozví. Služba se poskytuje bez úhrady nákladů a obsahuje tyto základní činnosti: sociálně terapeutické činnosti a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí. Služba poskytovaná formou pobytových služeb obsahuje vedle již uvedených základních činností tyto základní činnosti: poskytnutí ubytování a stravy nebo pomoc při zajištění stravy. Součástí služby je zajištění spolupráce a vzájemné

informovanosti mezi intervenčními centry, poskytovateli jiných sociálních služeb, orgány sociálně-právní ochrany dětí, obcemi, útvary Policie České republiky a obecní policie, jakož i ostatními orgány veřejné správy. Nízkoprahová denní centra poskytují ambulantní, popř. terénní služby pro osoby bez přístřeší. Služba obsahuje tyto základní činnosti: pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, stravy nebo pomoc při zajištění stravy a při uplatňování práv, oprávněných zájmů a obstarávání osobních záležitostí.

Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež poskytují ambulantní, popř. terénní služby dětem ve věku od 6 do 26 let ohroženým společensky nežádoucími jevy. Cílem služby je zlepšit kvalitu jejich života předcházením nebo snížením sociálních a zdravotních rizik souvisejících se způsobem jejich života, umožnit jim lépe se orientovat v jejich sociálním prostředí a vytvářet podmínky k řešení jejich nepříznivé sociální situace. Služba může být poskytována osobám anonymně. Poskytuje se bezplatně a obsahuje tyto základní činnosti: výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

Noclehárny poskytují ambulantní služby osobám bez přístřeší, které mají zájem o využití hygienického zařízení a přenocování. Služba obsahuje tyto základní činnosti: pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu a poskytnutí přenocování.

Služby následné péče jsou ambulantní nebo pobytové služby poskytované osobám s chronickým duševním onemocněním a osobám závislým na návykových látkách, které absolvovaly lůžkovou péči ve zdravotnickém zařízení, absolvovaly ambulantní léčbu nebo se jí podrobují, nebo osobám, které abstinují. Služba obsahuje tyto základní činnosti: sociálně terapeutické činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí. Tyto služby jsou poskytovány bezplatně. Služba poskytovaná formou pobytových služeb v zařízeních následné péče obsahuje vedle základních činností, uvedených výše, tyto základní činnosti: poskytnutí ubytování a poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy.

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi jsou terénní, popř. ambulantní služby poskytované rodině s dítětem, u kterého je jeho vývoj ohrožen v důsledku dopadů dlouhodobě krizové sociální situace, kterou rodiče nedokáží sami bez pomoci překonat, a u kterého existují další rizika ohrožení jeho vývoje. Služba je poskytována bezplatně a obsahuje tyto základní činnosti: výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktu

se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením jsou ambulantní, popř. terénní služby poskytované osobám v důchodovém věku nebo osobám se zdravotním postižením ohroženým sociálním vyloučením. Služba se poskytuje bez úhrady nákladů a obsahuje tyto základní činnosti: zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

Sociálně terapeutické dílny jsou ambulantní služby poskytované osobám se sníženou soběstačností z důvodu zdravotního postižení, které nejsou z tohoto důvodu umístitelné na otevřeném ani na chráněném trhu práce. Jejich účelem je dlouhodobá a pravidelná podpora zdokonalování pracovních návyků a dovedností prostřednictvím sociálně pracovní terapie. Služba se poskytuje bez úhrady nákladů s výjimkou stravy a obsahuje tyto základní činnosti: pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy, nácvik dovedností pro zvládnutí péče o vlastní osobu, soběstačnosti a dalších činností vedoucích k sociálnímu začlenění a podpora vytváření a zdokonalování základních pracovních návyků a dovedností.

Terapeutické komunity poskytují pobytové služby i na přechodnou dobu pro osoby závislé na návykových látkách nebo osoby s chronickým duševním onemocněním, které mají zájem o začlenění do běžného života. Služba obsahuje tyto základní činnosti: poskytnutí stravy, ubytování, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

Terénní programy jsou terénní služby poskytované osobám, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy. Služba je určena pro problémové skupiny osob, uživatele návykových látek nebo omamných psychotropních látek, osoby bez přístřeší, osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách a jiné sociálně ohrožené skupiny. Cílem služby je tyto osoby vyhledávat a minimalizovat rizika jejich způsobu života. Služba může být osobám poskytována anonymně. Služba se poskytuje bezplatně a obsahuje tyto základní činnosti: zprostředkování kontaktu se společenským prostředím a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

Sociální rehabilitace je soubor specifických činností směřujících k dosažení samostatnosti, nezávislosti a soběstačnosti osob, a to rozvojem jejich specifických schopností a dovedností, posilováním návyků a nácvikem výkonu běžných, pro samostatný život nezbytných činností alternativním způsobem využívajícím zachovaných schopností, potenciálů a kompetencí. Sociální rehabilitace se poskytuje formou terénních a ambulantních služeb, nebo formou pobytových služeb poskytovaných v centrech sociálně rehabilitačních služeb. Služba poskytovaná formou terénních nebo ambulantních služeb obsahuje tyto základní činnosti: nácvik dovedností pro zvládnutí péče o vlastní osobu, soběstačnosti a dalších činností vedoucích k sociálnímu začlenění, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí. Tyto činnosti se poskytují bez úhrad nákladů. Pobytová služba obsahuje vedle základních činností, uvedených výše, tyto základní činnosti: poskytnutí ubytování, stravy a pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu.

Příloha č. 2

Přehled sociálních služeb se sídlem nebo zařízením na území městské části Praha 3

	Poskytovatel	Registrovaná sociální služba	Hlavní cílová skupina
1	La Strada Česká republika, o. p. s.	Azylový dům	oběti obchodu s lidmi, osoby bez přístřeší, osoby komerčně zneužívané, osoby v krizi, osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy, etnické menšiny
2	NADĚJE	Azylový dům	osoby bez přístřeší
3	ERGO Aktiv, o.p.s.	Denní stacionář	osoby se zdravotním postižením
4	Integrační centrum ZAHRADA v Praze 3	Denní stacionář	osoby s kombinovaným postižením, osoby s mentálním postižením
5	Pobočka Diakonie Církve bratrské v Praze 3	Denní stacionář	osoby s kombinovaným postižením, osoby s mentálním postižením, osoby s tělesným postižením, osoby se sluchovým postižením, osoby se zdravotním postižením
6	Sanatorium Lotos s.r.o.	Denní stacionář	osoby s chronickým duševním onemocněním
7	Dětské centrum Paprsek	Domov pro osoby se zdravotním postižením	osoby s kombinovaným postižením, osoby s mentálním postižením
8	Ruka pro život o.p.s.	Domov pro osoby se zdravotním postižením	osoby s kombinovaným postižením, osoby s mentálním postižením
9	Ošetřovatelský domov Praha 3	Domov pro seniory	senioři
10	BONA, o. p. s.	Chráněné bydlení	osoby s chronickým duševním onemocněním
11	Společnost DUHA, z. ú.	Chráněné bydlení	osoby s mentálním postižením
12	Centrum sociálních služeb Praha	Intervenční centrum	oběti domácího násilí
13	Diakonie ČCE – Středisko celostátních programů a služeb	Krizová pomoc	oběti obchodu s lidmi, oběti trestné činnosti, osoby bez přístřeší, osoby komerčně zneužívané, osoby v krizi, pachatelé trestné činnosti, etnické menšiny
14	La Strada Česká republika, o.p.s.	Krizová pomoc	oběti obchodu s lidmi, osoby komerčně zneužívané, osoby v krizi, osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy
15	R-Mosty, z. s.	Nízkoprahové denní centrum	osoby bez přístřeší
16	Dům dětí a mládeže Praha 3 - Ulita	Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež	oběti domácího násilí, oběti trestné činnosti, osoby do 26 let věku opouštějící školská zařízení pro výkon ústavní péče, osoby komerčně zneužívané, osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách, osoby v krizi, osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách, osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy, pachatelé trestné činnosti, etnické menšiny

17	Husitské centrum o. p. s.	Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež	děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy, osoby v krizi, osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách, osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy, etnické menšiny
18	R-Mosty, z. s.	Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež	děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy, osoby do 26 let věku opouštějící školská zařízení pro výkon ústavní péče, osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách, osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách, etnické menšiny
19	NADĚJE	Noclehárna	osoby bez přístřeší
20	Centrum Anabell, z. ú.	Odborné sociální poradenství	osoby s chronickým duševním onemocněním, osoby v krizi, rodiny s dítětem/děťmi
21	Centrum sociálních služeb Praha	Odborné sociální poradenství	děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy, oběti obchodu s lidmi, osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách, osoby v krizi, osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách, rodiny s dítětem/děťmi, senioři
22	Centrum sociálních služeb Praha	Odborné sociální poradenství	osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy rodiny s dítětem/děťmi, Triangl
23	La Strada Česká republika, o.p.s.	Odborné sociální poradenství	imigranti a azylanti, oběti obchodu s lidmi, oběti trestné činnosti, osoby komerčně zneužívané, osoby v krizi, osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy
24	META, o. p. s. – Podpora příležitostí ve vzdělávání	Odborné sociální poradenství	imigranti a azylanti
25	R-Mosty, z. s.	Odborné sociální poradenství	děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy, osoby v krizi, osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách, rodiny s dítětem/děťmi
26	Rada seniorů České republiky, z. s. s.	Odborné sociální poradenství	oběti domácího násilí, osoby komerčně zneužívané, osoby s tělesným postižením, osoby se zdravotním postižením, osoby se zrakovým postižením, osoby v krizi, senioři
27	REMEDIUM Praha o. p. s.	Odborné sociální poradenství	děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy, oběti domácího násilí, oběti trestné činnosti, osoby bez přístřeší, osoby komerčně zneužívané, osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách, osoby se zdravotním postižením, osoby v krizi, osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách, osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy, rodiny s dítětem/děťmi, senioři, etnické menšiny

28	Sdružení pro integraci a migraci, o. p. s.	Odborné sociální poradenství	děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy, imigranti a azylanti, oběti domácího násilí, oběti obchodu s lidmi, osoby bez přístřeší, osoby do 26 let věku opouštějící školská zařízení pro výkon ústavní péče, osoby v krizi, osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách, rodiny s dítětem/děti, senioři, etnické menšiny
29	Ošetrovatelský domov Praha 3	Odlehčovací služba	senioři
30	Asistence, o. p. s.	Osobní asistence	osoby s kombinovaným postižením, osoby s tělesným postižením
31	Celesta Praha, z. ú.	Osobní asistence	imigranti a azylanti, osoby s chronickým duševním onemocněním, osoby s chronickým onemocněním, osoby s jiným zdravotním postižením, osoby s kombinovaným postižením, osoby s mentálním postižením, osoby s tělesným postižením, osoby se sluchovým postižením, osoby se zdravotním postižením, osoby se zrakovým postižením, senioři
32	Židovská obec v Praze	Osobní asistence	senioři
33	Pečovatelská služba Praha 3	Pečovatelská služba	osoby s chronickým onemocněním, osoby se zdravotním postižením, rodiny s dítětem/děti, senioři
34	Diakonie ČCE – Středisko celostátních programů a služeb	Raná péče	osoby s kombinovaným postižením, osoby s mentálním postižením, osoby s tělesným postižením, rodiny s dítětem/děti, Diakonie PLUS
35	Diakonie ČCE – Středisko celostátních programů a služeb	Raná péče	osoby s kombinovaným postižením, osoby s mentálním postižením, osoby s tělesným postižením, rodiny s dítětem/děti, Diakonie – Praha
36	Národní ústav pro autismus, z. ú.	Raná péče	osoby s jiným zdravotním postižením, osoby se zdravotním postižením, rodiny s dítětem/děti
37	SANANIM, z. ú.	Služby následné péče	osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách
38	SANANIM, z. ú.	Služby následné péče	osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách, rodiny s dítětem/děti
39	Husitské centrum o. p. s.	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	rodiny s dítětem/děti
40	META, o.p.s. - Podpora příležitostí ve vzdělávání	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	rodiny s dítětem/děti (pouze rodiny s migrační zkušeností)
41	SOS dětské vesničky, z.s.	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	rodiny s dítětem/děti
42	STŘEP – České centrum pro sanaci rodiny, z.ú.	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy, osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto

			způsobem života ohroženy, rodiny s dítětem/děťmi, etnické menšiny
43	Česká společnost pro duševní zdraví, z. s.	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	osoby s chronickým duševním onemocněním, osoby v krizi, senioři
44	Diakonie ČCE – Středisko celostátních programů a služeb	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	osoby s chronickým duševním onemocněním, osoby s kombinovaným postižením osoby s mentálním postižením osoby s tělesným postižením osoby se zdravotním postižením, senioři
45	REMEDIUM Praha o.p.s.	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	senioři
46	Centrum MARTIN o. p. s.	Sociálně terapeutické dílny	osoby s chronickým duševním onemocněním, osoby s kombinovaným postižením, osoby s mentálním postižením
47	Buči, z.s.	Sociální rehabilitace	osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách, osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy, rodiny s dítětem/děťmi, etnické menšiny
48	Centrum MARTIN o. p. s.	Sociální rehabilitace	osoby s chronickým duševním onemocněním, osoby s kombinovaným postižením, osoby s mentálním postižením
49	ERGO Aktiv, o. p. s.	Sociální rehabilitace	osoby se zdravotním postižením
50	Centrum sociálních služeb Praha	Telefonická krizová pomoc	děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy, imigranti a azylanti, oběti domácího násilí, oběti obchodu s lidmi, oběti trestné činnosti, osoby bez přístřeší, osoby do 26 let věku opouštějící školská zařízení pro výkon ústavní péče, osoby komerčně zneužívané, osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách, osoby s chronickým duševním onemocněním, osoby s chronickým onemocněním, osoby s jiným zdravotním postižením, osoby s kombinovaným postižením, osoby s mentálním postižením, osoby s tělesným postižením, osoby se sluchovým postižením, osoby se zdravotním postižením, osoby se zrakovým postižením, osoby v krizi, osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách , osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy, pachatelé trestné činnosti , rodiny s dítětem/děťmi, senioři, etnické menšiny
51	La Strada Česká republika, o.p.s.	Telefonická krizová pomoc	Děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy, imigranti a azylanti, oběti obchodu s lidmi,

			oběti trestné činnosti, osoby bez přístřeší, osoby komerčně zneužívané, osoby v krizi, osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách, osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy, etnické menšiny
52	Arcidiecézní charita Praha	Terénní programy	osoby bez přístřeší, osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách, osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy
53	Dům dětí a mládeže Praha 3 - Ulita	Terénní programy	děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy, oběti domácího násilí, oběti trestné činnosti, osoby do 26 let věku opouštějící školská zařízení pro výkon ústavní péče, osoby komerčně zneužívané, osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách, osoby v krizi, osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách, osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy, pachatelé trestné činnosti, etnické menšiny
54	La Strada Česká republika, o.p.s.	Terénní programy	imigranti a azylanti, oběti obchodu s lidmi, oběti trestné činnosti, osoby komerčně zneužívané, osoby v krizi, osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy
55	NADĚJE	Terénní programy	osoby bez přístřeší